DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH
Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 11. 1 Lipca 1919 r.

TREŚĆ:

INSTRUKCJA SŁUŻBOWA

dla leśniczych i podleśniczych lasów państwowych.

I. WSTĘP.

Art. 1. Leśniczy jest urzędnikiem leśnym, dodanym nadleśniczemu do pomocy przy technicznem prowadzeniu gospodarstwa i do dozorowania wykonywania ochrony lasów w powierzonem mu leśnictwie. Jest więc on obowiązany, jako bezpośredni podwładny nadleśniczego, do czynnego

współudziału przy załatwianiu czynności gospodarczych, administracyjnych i ochronnych na wyznaczonym mu obszarze.

Art. 2. Do pomocy przy spełnianiu obowiązków służbowych dodani są leśniczemu podleśniczowie i gajowi, jako personel podwładny, powołany do pełnienia straży i ochrony lasów. Leśniczy winien dokładnie ich zapoznać z temi postanowieniami niniejszej instrukcji, które do ich służby się odnoszą (w szczególności z art. art. 10—15, 26—34, 36—73 i 78).

Podleśniczy może zastępować leśniczego we wszystkich jego czynnościach urzędowych jedynie za zgodą nadleśniczego.

II. ODPOWIEDZIALNOŚĆ.

Art. 3. Leśniczy jest osobiście odpowiedzialny za zgodne z przepisami wykonywanie służby technicznej i ochronnej, w szczególności zaś za całość i bezpieczeństwo powierzonej jego nadzorowi własności państwowej, którą winien ochraniać przed bezprawiami i szkodliwemi wpływami wszelkiego rodzaju.

Odpowiada on bezwzględnie za dokładne i gorliwe wypełnianie obowiązków służbowych, a nieznajomość przepisów w żadnym razie bronić go nie może.

Art. 4. Leśniczemu nie wolno rozgłaszać wiadomości o przebiegu spraw urzędowych. Leśniczy powinien swego przełożonego informować wyczerpująco i sumiennie o wszelkich zdarzeniach służbowych.

III. OBJĘCIE SŁUŻBY.

Art. 5. Leśniczy przejmuje służbę od swego poprzednika przy współudziale i pod kierownictwem nadleśniczego.

Ustępujący leśniczy jest obowiązany oddać swemu następcy jaknajszczegółowiej leśnictwo, przez obejście granic, wskazanie wszelkich znaków granicznych i pomiarowych, jako to: kopców, słupów i punktów triangulacyjnych, naciosów, wałów i t. p., przez przejście drzewostanów, przeliczenie i pomiar zapasów tak w lesie, jak na składach, drogach i gdziekolwiekbądź złożonych, wskazanie słupków podziału przestrzennego, zwiedzenie rozsadników z wymienieniem zapasu sadzonek, okazanie i opisanie osad leśnych i budynków skarbowych, wyliczenie zapasu nasion, zdanie ksiąg rachunkowych, pism urzędowych, sprzętów, narzędzi, wogóle całego istniejącego inwentarza.

Z czynności tej spisują obaj leśniczowie protokuł zdawczo-odbiorczy, który przedstawiają nadleśniczemu do przejrzenia i podpisania.

Jeżeli leśniczy, obejmując służbę, nie znajduje swego poprzednika (przy pierwszem objęciu leśnictwa, lub w razie nieobecności poprzedniego leśniczego), — wówczas jest obowiązany sam wszystkie daty potrzebne do zestawienia protokułu odbiorczego jaknajsumienniej zestawić—o ile nadleśnictwo nie wydeleguje do tej czynności leśniczego z sąsiedniego leśnictwa, lub innego funkcjonarjusza.

IV. DOZÓR GRANIC LEŚNICTWA.

Art. 6. Obowiązkiem leśniczego jest znać dokładnie granice leśnictwa, obchodzić je jaknajczęściej i z największą czujnością strzedz ich całości. Granicę, dzielącą leśnictwo od obcej posiadłości, należy zwiedzać conajmniej raz na miesiąc.

O utrzymywaniu w porządku granic i znaków granicznych leśniczy zawsze dbać powinien. Częste chodzenie granicami i przekonywanie się, gdzie uregulowanie i naprawa znaków granicznych są potrzebne, jest jednym z głównych obowiązków leśniczego.

Art. 7. O uszkodzeniu, przesunięciu znaków granicznych i o wszelkich zamiarach nieprawnego rozszerzenia gruntów sąsiednich obowiązany jest leśniczy niezwłocznie donieść nadleśnictwu.

Art. 8. Podleśniczego i gajowych winien leśniczy wysyłać jaknajczęściej do obchodu granic powierzonych im obszarów.

V. DOZÓR NAD WYKONANIEM SŁUŻEBNOŚCI.

Art. 9. Leśniczy i podleśniczy obowiązani są pilnować i przestrzegać, aby uprawnieni do poborów serwitutowych praw swych nie rozszerzali, lub w sposób szkodliwy dla gospodarstwa leśnego nie wykonywali.

O spostrzeżeniach w tym kierunku winien leśniczy donosić nadleśnictwu, a niezależnie od tego ma obowiązek przestrzegać, ażeby ze służebności korzystano tylko w dozwolonym rozmiarze i ściśle podług obowiązujących przepisów.

VI. ZAJĘCIA SŁUŻBOWE W GOSPODARSTWIE LEŚNEM.

Art. 10. Leśniczy i podleśniczy winni w myśl wskazówek, udzielonych im przez nadleśnictwo, wykonywać wszelkie prace gospodarcze na wyznaczonych im obszarach, względnie współdziałać i wspierać swych przełożonych przy wykonywaniu tych prac.

Odnosi się to w szczególności do wyznaczenia zrębów i trzebieży, wyróbki drewna, wykonania zalesień i meljoracyj leśnych, zakładania i pielęgnowania rozsadników, zbioru, łuszczenia i przechowywania nasion leśnych, budowy i utrzymania dróg, ryz, urządzeń spławnych, budynków mieszkalnych i gospodarczych, zakładów przemysłowych, pozyskania użytków ubocznych, wykonywania łowiectwa i rybołówstwa, oraz dozoru nad zajętymi robotnikami.

W tym celu należy zwiedzać często drzewostany, dozorować pilnie wszelkie czynności gospodarcze, a robotników leśnych i przemysłowych pouczać i wspierać radą, lub czynem.

Art. 11. Robotników nie stosujących się do wydanych poleceń winien leśniczy, jeśli jego osobisty wpływ nie odniesie skutku, usunąć od pracy w lesie, lub donieść o tem nadleśnictwu.

VII. KSIĄŻECZKI SŁUŻBOWE I ŚWIADECTWA ZAROBKOWE.

Art. 12. Leśniczy obowiązany jest prowadzić książeczkę służbową, do której codziennie powinien wpisywać treściwie swe zajęcia i spostrzeżenia.

W książeczce tej notuje też leśniczy N-ry kolejne asygnacyj na wydane materjały drzewne i użytki uboczne; nadleśnictwo potwierdza odbiór asygnacji w tejże książeczce.

Art. 13. Książeczkę służbową powinien leśniczy mieć zawsze przy sobie na służbie i przedstawiać ją do przejrzenia i podpisania nadleśniczemu przy każdej sposobności zarówno w kancelarji, jak i w lesie.

Art. 14. Takie same książeczki służbowe mają prowadzić podleśniczowie i przedstawiać do przejrzenia i podpisu leśniczemu, a tylko na szczególne polecenie nadleśniczemu.

Art. 15. Leśniczy winien listy płac zarobków dziennych i świadectwa zarobkowe sporządzać na kwitarjuszach za pokwitowaniem otrzymanych i przedstawiać nadleśnictwu niezwłocznie po ukończeniu każdej roboty, względnie, jeżeli robota trwa przez dłuższy okres czasu, w terminach przez nadleśnictwo ustanowionych.

VIII. WYRÓB MATERJAŁÓW, POMIAR I ZESTAWIANIE WYKAZÓW ODBIORCZYCH.

Art. 16. Leśniczy powinien starać się, aby wyzyskanie i gatunkowanie drewna odbywały się stosownie do poleceń nadleśnictwa i w sposób jaknajkorzystniejszy.

Art. 17. Materjały drzewne, wyrobione we własnym zarządzie przez nabywców w lesie, lub na składach, winien leśniczy po odebraniu od robotników, lub nabywców oznaczyć młotem numeracyjnym, odmierzyć, względnie obliczyć i w porządku kolejnym numerów wpisać do odpowiedniego wykazu odbiorczego, sporządzając oprócz oryginału dwie odbitki przez kalkę.

W tym celu otrzyma leśniczy z nadleśnictwa oznaczony już numerem kolejnym „Kontroli wykazów odbiorczych" zeszyt wykazów z przypieczętowanemi końcami nici na kartce tytułowej do wypełnienia ściśle według drukowanego nagłówka.

Na karcie tytułowej powinny być czytelnie wymienione: nadleśnictwo, leśnictwo, obręb, okrąg, względnie oddział, kategorja użytku (a to: czy użytek rębny, międzyrębny, przygodny, lub nadzwyczajny), № kolejny kontroli wykazów odbiorczych, rok i pozycja zatwierdzonego wniosku.

Dla każdego obrębu, względnie okręgu manipulacyjnego i dla każdej kategorji użytku leśniczy powinien sporządzić osobny wykaz odbiorczy.

Art. 18. Przy gatunkowaniu drewna rozróżnia się: drewno opałowe i drewno użytkowe, a to ostatnie dzieli się na: drewno użytkowe grubsze (budulec w stanie okrągłym) i drewno użytkowe cieńsze (żerdzie, tyki, obręcze, faszyny i t. p.). Dla tych trzech gatunków drewna przeznaczone są druki podług wzoru V, V a, VI, VI a, VII i VII a (art. 37 Przepisów prowadzenia rachunkowości i kasowości w nadleśnictwach).

Art. 19. Numerację każdego z tych gatunków drewna należy prowadzić w porządku kolejnym, w miarę odbioru, liczbami arabskiemi dla całego obrębu w lasach b. Królestwa Polskiego, a w b. Galicji dla każdego okręgu manipulacyjnego. Numeracja ta rozpoczyna się numerem kolejnym od 1 i trwa przez cały rok gospodarczy.

Art. 20. Przy pomiarze i wpisywaniu materjałów drzewnych do wykazów odbiorczych leśniczy winien stosować się do następujących przepisów:

a) drewno użytkowe, budulcowe, tartaczne, kopalniane, słupy telegraficzne, liczone być winny na sztuki, t. zn. każda sztuka ma być zaopatrzona w N-r kolejny;

b) drewno użytkowe cieńsze, jak: żerdzie oblicza się na sztuki albo na kupy z pewną określoną ilością sztuk tego samego rodzaju drzewa i tej samej klasy grubości, np. kupy po 10 lub 20 sztuk żerdzi 7 — 9 cm. grubości, tyki, obręcze, koły w kupach po 100 sztuk, faszyny kupami po 10 wiązek, chrust do grodzenia w kupach najwyżej 3 m. długości, a 1m^2 w czole i t. d.;

c) drewno opałowe, jak: szczapy, okrąglaki, gałęzie i karpina, ułożone w t. zw. stosy, lub sągi oblicza się w metrach przestrzennych, np. trzebionka w kupach po 1 m^2 w czole, choina i zgrabki na fury o zawartości nie większej, jak 3 mp.

Art. 21. Przy pomiarze drzewa należy się posługiwać wyłącznie metrycznemi miarami, stosując dla miąższości metr sześcienny „m^3", dla potemności metr przestrzenny „mp", dla długości metr bieżący „m" i wyrażając części metra w ułamkach dziesiętnych.

Miąższość drewna użytkowego obliczać należy jako iloczyn z długości przez powierzchnię przekroju w środku długości. Długość mierzy się taśmą parcianą, lub stalową w pełnych decymetrach, a średnicę w całkowitych centymetrach.

Miąższość bierze się z tabeli bryłowatości walców, do tego użytku przeznaczonej, z uwzględnieniem dwóch znaków dziesiętnych.

Miejsce pomiaru średnicy oczyszcza się z kory naokoło całego kloca, wzgl. kłody, lub strzały. Numer kolejny kłody, lub strzały wybija się na powierzchni przecięcia, t. j. na czole.

Art. 22. W zasadzie otrzymuje kłoda, lub strzała w całej swej długości tylko jeden numer. Jeżeli jednak z powodu trudności transportu, lub ze względu na postanowienia kontraktu i t. p. okaże się potrzeba przecinania kłody, lub strzały, to pojedyncze odcinki winny być odbite jednym i tym samym numerem z dodatkiem liter a, b, c, d, i t. d. i w tym samym porządku wpisane do wykazu odbiorczego.

Jeżeli już po dokonanym odbiorze materjału i po wpisaniu do wykazu odbiorczego zajdzie potrzeba przecięcia kłody, lub strzały, wówczas nabywca, wzgl. wywożący, zawiadomi o tem leśniczego, a leśniczy wynumeruje dodatkowo odcinki, oznaczy je literami a, b, i t. d. według wyżej określonych postanowień, następnie zaznaczy to w swym zeszycie wykazów odbiorczych i na odnośnej asygnacji.

Drewno opałowe numeruje się na szczapie, lub okrąglaku, wysuniętym w tym celu w środku stosu.

Żerdzie, koły, gałęzie, trzebionka, kora i wszelkie inne materjały winny być również w odpowiedni sposób w numer kolejny zaopatrzone, jeśli nie bezpośrednio na materjałach, to przynajmniej na palikach wbitych w ziemię tuż obok złożonych materjałów.

Art. 23. Po ukończeniu odbioru materjałów danego zrębu, części zrębu lub użytków przygodnych winien leśniczy właściwy wykaz odbiorczy, względnie część jego, wykończyć aż do obliczenia miąższości włącznie, według rodzajów drzewa zestawić, zsumować, zaopatrzyć w datę, podpisać i oddać nadleśnictwu.

Art. 24. Na ostatniej stronie wykazu odbiorczego powinien leśniczy zestawić ewentualne koszty wyrobu, względnie dostawy, z powołaniem się na odnośne numery świadectw zarobkowych, lub umieścić adnotację „wyrobiono kosztem nabywców".

Art. 25. Nadleśniczy po dokonaniu kontroli odebranego materjału, o ile przy pomiarze nie był obecny, zaopatrzy wykaz odbiorczy w adnotację kontrolną, odłączy kartki perforowane, a zeszyt zwróci leśniczemu, celem wpisania, w miarę wywozu, numerów i dat asygnacyj, daty wydania materjału i terminu wywozu.

IX. WYDAWANIE PRODUKTÓW LEŚNYCH.

Art. 26. Leśniczy powinien być obecnym przy ustnych przetargach na sprzedaże produktów leśnych w powierzonem mu leśnictwie, a następnie wpisać nazwisko nabywcy i uzyskaną cenę do wykazu odbiorczego.

Art. 27. Wydawać materjały drzewne i użytki uboczne wolno leśniczemu, względnie w jego zastępstwie i na jego odpowiedzialność podleśniczemu, lub gajowemu tylko na podstawie asygnacji prawidłowo i formalnie przez nadleśnictwo wystawionej, opatrzonej datą, pieczęcią okrągłą nadleśnictwa i podpisem uprawnionego do sprzedaży urzędnika.

Art. 28. Nabywca, względnie jego woźnica, zgłaszający się po odbiór zakupionego materjału, winien okazać leśniczemu, podleśniczemu, względnie gajowemu białą asygnację oryginalną i żółtą kopję. Na obydwu stwierdza wydający swym podpisem, że materjał wydał i wymienia datę wydania.

Art. 29. Leśniczy winien prowadzić kontrolę materjałów za jedną i tą samą asygnacją sprzedanych, ale w jednym dniu z lasu niewywiezionych według przepisanego wzoru, notując na odwrotnej stronie asygnacji (oryginale i żółtej kopji) numer kolejny kontroli.

Art. 30. Po terminie wywozu, oznaczonym na asygnacji, względnie przedłużonym przez nadleśnictwo, nie wolno wydawać materjałów z lasu, lub składu.

Art. 31. Numer materjałów wydanych winien leśniczy we właściwym wykazie odbiorczym odnotować, a asygnacje zrealizowane podpisać i za potwierdzeniem w książeczce służbowej zwrócić przy najbliższym raporcie nadleśnictwu.

Art. 32. Za wszelkie braki, spowodowane opieszałością przy wydawaniu sprzedanych produktów leśnych, jest leśniczy osobiście odpowiedzialny, winien więc czynności podleśniczych i gajowych w czasie wydatku jaknajgorliwiej kontrolować.

Art. 33. Z reguły nie wolno leśniczemu sprzedawać produktów leśnych. O ile jednak leśniczy upoważniony zostanie na wniosek nadleśnictwa przez

właściwy Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych do wydawania asygnacyj i pobierania pieniędzy, wówczas winien otrzymać z nadleśnictwa asygnarjusze z asygnacjami już ponumerowanemi i opatrzonemi okrągłą pieczęcią nadleśnictwa, którego obowiązkiem będzie udzielić mu dokładnych wskazówek co do wypełniania asygnacji.

Art. 34. Każdą do wydatku przeznaczoną sztukę drzewa, lub wyrobiony materjał drzewny i sążnie opałowe winien leśniczy cechować swym młotem wydatkowym.

Wszelkie cechowanie drzewa w zrębach winien załatwiać leśniczy osobiście.

Przy takich czyszczeniach i trzebieżach, gdzie szczegółowe wycechowanie wyrąbać się mających drzewek jest niemożliwe, odbywa się robota pod ścisłą kontrolą leśniczego, który za jej wykonanie prawidłowe jest odpowiedzialny.

X. ZALESIENIA.

Art. 35. Leśniczy otrzymuje, względnie sporządza sobie sam rokrocznie wyciąg wniosku kultur dla powierzonego mu leśnictwa. Obowiązkiem jego jest dołożyć wszelkich starań, ażeby roboty, dotyczące odnowienia lasu, założenia i utrzymania rozsadników, oraz pielęgnowania młodników były ściśle według wniosku i wskazówek nadleśnictwa wykonane.

XI. SŁUŻBA OCHRONNA.

Art. 36. Skuteczna straż i ochrona lasów od szkodliwych wpływów jest najgłówniejszem zadaniem podleśniczego. Nie powinien szczędzić trudów, by powstrzymać kradzieże, szkody i klęski elementarne.

Art. 37. Podleśniczemu przysługują wszelkie prawa przyznane w myśl ustaw obowiązujących dla organów bezpieczeństwa publicznego.

Art. 38. Obręby poruczone swemu dozorowi podleśniczy powinien obchodzić jaknajtroskliwiej w dzień, w nocy, w dnie powszednie i świąteczne, a o wszelkich szkodach wyrządzonych majętności państwowej przez ludzi, zwierzęta, owady i t. d. lub o zamiarach szkodzenia, względnie o grożących niebezpieczeństwach—zawiadamiać leśniczego, który obowiązany jest przedsięwziąć środki zaradcze, lub donieść o tem nadleśnictwu.

Art. 39. W czasie wykonywania służby ochronnej, a więc zawsze w lesie, lub pobliżu lasu obowiązany jest personel nosić przepisaną odznakę ochronną na lewem ramieniu.

XII. WYKRYWANIE SZKÓD LEŚNYCH.

Art. 40. Przy wykrywaniu szkód i wykroczeń leśnych winien podleśniczy wobec ich sprawców zachowywać się spokojnie i taktownie.

Art. 41. Jeżeli ujrzy w lesie podejrzane osoby i przypuszcza, że zamierzają wyrządzić szkodę, to nie powinien wyczekiwać dokonania tego zamiaru, lecz zapobiedz, usuwając podejrzanych z lasu.

Art. 42. Conajmniej raz na miesiąc winien leśniczy przeprowadzić kontrolę pniaków w każdym okręgu ochronnym, przy której to czynności podleśniczy i gajowi winni mu wskazać i usprawiedliwić wszystkie pniaki, pochodzące ze szkód leśnych. Usprawiedliwione pniaki odbija leśniczy młotkiem ochronnym.

Art. 43. Jeżeli podleśniczy znajdzie produkty leśne, o których sądzi, że pochodzą z kradzieży, lub jeśli spotka szkodnika niosącego, lub wiozącego skradzione materjały, powinien materjały te odebrać i złożyć w miejscu o ile możności bezpiecznem.

Art. 44. O ile zachodzi uzasadniona obawa powtórnej kradzieży takich materjałów, wolno jest leśniczemu przedmiot szkody ocenić i sprzedać, należytość pobrać, a materiały oddać pod dozór nabywcy, lecz wydać z lasu wolno je dopiero po otrzymaniu z nadleśnictwa, lub od nabywcy odnośnej asygnacji.

Art. 45. Podleśniczy powinien ustalić imię, nazwisko i miejsce zamieszkania wykrytego sprawcy szkody. Jeżeli szkodnik wiadomości tych udzielić nie chce, lub jeżeli zachodzi obawa, że wymienił nazwisko, lub miejsce zamieszkania fałszywie, wówczas należy go odstawić do najbliższego urzędu gminnego, lub posterunku policyjnego celem stwierdzenia tożsamości jego osoby.

Odebrane od niego narzędzia jako to: siekiery, piły, łańcuchy i t. p. należy oddać leśniczemu, który je równocześnie z listą szkód i wykroczeń leśnych przedstawia nadleśnictwu.

Art. 46. Jeżeli szkodnik stawia opór, lub jeżeli zgromadzi się ich kilku, aby czynnie wystąpić przeciw podleśniczemu, czy też gajowemu, wówczas należy zwrócić się niezwłocznie o pomoc do najbliższego posterunku żandarmerji, policji, władz gminnych i innych organów bezpieczeństwa publicznego.

Art. 47. Podleśniczemu wolno użyć broni na służbie tylko wówczas, gdy chodzi o odparcie napadu przeciw niemu skierowanego, i tylko wówczas jeżeli w inny sposób napadu uniknąć nie może, nie przestępując wszakże zakresu koniecznej obrony i unikając wszelkiego nadużycia, za któreby karę według przepisów prawa na siebie mógł ściągnąć.

Art. 48. Jeżeli podleśniczy wykryje ślady popełnionej szkody, wówczas powinien udać się śladem do miejsca, gdzie przedmiot z lasu nieprawnie wzięty złożonym został i wykryć sprawcę. Sprawcę, chroniącego się w mieszkaniu, należy ująć, względnie ustalić zgodnie ze wskazówkami art. 45, jego imię i nazwisko i przeprowadzić rewizję w obecności miejscowej władzy policyjnej, wójta gminy, sołtysa wsi, lub burmistrza miasta, albo osób przez nich do tego wyznaczonych.

Art. 49. Wykryte szkody i wykroczenia leśne wpisuje podleśniczy niezwłocznie w lesie do swej książeczki służbowej, donosi o nich leśniczemu, a ten zapisuje do listy szkód i wykroczeń leśnych, którą przedstawia nadleśnictwu w terminach dziesięciodniowych.

Listy te układa leśniczy na podstawie książeczek podleśniczych, gajowych, ustnych zgłoszeń gajowych niepiśmiennych, oraz doniesień innych osób (policji, żandarmerji, władz gminnych) i szacuje, oraz wpisuje wartość szkody według cennika obowiązującego dla ocenienia szkód leśnych.

Art. 50. Przepisy art. 36—49 niniejszej instrukcji dotyczą także szkód i wykroczeń, popełnionych w użytkach rolnych, łowieckich, rybackich i t. p.

Art. 51. Jeżeli podleśniczy wykryje szkodnika w obrębie nie powierzonym jego dozorowi, ma postępować tak samo, jak gdyby szkoda wyrządzoną została w jego obrębie.

Art. 52. Na polecenie nadleśnictwa winien personel pełnić także służbę i na innych obszarach, o ile zachodzi tego potrzeba.

Art. 53. O szkodach zrządzonych przez wichry, burze, śnieg, lody, powodzie i t. p. klęski żywiołowe, lub wynikłych z powodu inwazji owadów winien leśniczy niezwłocznie donieść nadleśnictwu, a jeżeli zachodzi obawa zwłoki, niezależnie od tego zastosować środki zapobiegawcze.

Jeżeli w groźnych wypadkach, np. w czasie powodzi zajdzie konieczna potrzeba natychmiastowego użycia drzewa dla ochrony pewnego terenu, przysługuje leśniczemu prawo wydać potrzebny materjał na żądanie strony zagrożonej. O dokonanym wydatku winien leśniczy bezzwłocznie donieść nadleśnictwu.

XIII. POŻAR LASU.

Art. 54. Leśniczy i podleśniczy winni przestrzegać, aby w lesie, w blizkiem sąsiedztwie lasu — w szczególności na składach i zrębach w czasie upałów — nie rozniecano ognisk, nie palono papierosów, cygar i fajek w lesie, aby nie strzelano podczas posuchy przybitkami z pakuł i t. p.

Art. 55. W razie powstania pożaru w lesie winien podleśniczy niezwłocznie zawiadomić leśniczego, leśniczy zaś nadleśnictwo. Wszyscy mają się niezwłocznie udać na miejsce pożaru i przy pomocy zebranej w tym celu ludności dołożyć wszelkich starań, aby ogień ugasić, lub umiejscowić. W razie większego niebezpieczeństwa należy się odnieść przez umyślnych posłańców do najbliższych urzędów gminnych i posterunków żandarmerji z wezwaniem o pomoc.

Czynnością ratunkową kieruje najstarszy stanowiskiem funkcjonarjusz leśny.

Art. 56. Przyczynę pożaru winien leśniczy jaknajsumienniej zbadać i pomagać innym urzędom przy prowadzeniu śledztwa w celu wykrycia przyczyny powstania ognia, a w razie wykrycia sprawcy donieść o tem nadleśnictwu.

XIV. POLOWANIE I RYBOŁÓWSTWO.

Art. 57. Leśniczy i podleśniczy winni dozorować polowania i rybołówstwa i starać sie o podniesienie zwierzostanu i zarybienia wód, tępić szkodniki łowieckie i rybne.

Art. 58. Zwierzyny pożytecznej nie wolno personelowi strzelać, ani ryb łowić bez zezwolenia nadleśnictwa.

XV. MIEJSCE SŁUŻBOWE.

Art. 59. Bez zezwolenia nadleśnictwa nie wolno leśniczemu lub podleśniczemu wydalać się poza granice leśnictwa w sprawach niesłużbowych.

Na chwilowe wydalenie się nie dłużej jak 24 godziny może wydać nadleśniczy pozwolenie leśniczym i podleśniczym tylko za kartkami drukowanemi (podług wzoru). Otrzymujący pozwolenie za powrotem do obowiązków zaraz je odda nadleśniczemu. Leśniczy wydalający się samowolnie od obowiązków chociażby na czas jaknajkrótszy, albo nie powracający z urlopu w oznaczonym terminie ulega karze przepisanej.

Art. 60. Leśniczemu i podleśniczemu nie wolno bez zezwolenia Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych przenieść wyznaczonej siedziby służbowej na inne miejsce.

Art. 61. O ile leśniczy i podleśniczy zamieszkują budynki rządowe, winni je troskliwie utrzymywać i nie przedsiębrać żadnych samowolnych zmian.

XVI. STOSUNEK SŁUŻBOWY.

Art. 62. Leśniczy otrzymuje z reguły polecenia ustne i składa nadleśnictwu ustne sprawozdanie.

Ważniejsze polecenia i sprawozdania należy wpisywać do książeczki służbowej.

Leśniczy i podleśniczy winni się zgłaszać w terminach ustanowionych przez nadleśniczego w nadleśnictwie w celu składania ustnych sprawozdań.

W wypadkach nagłych, względnie dla oszczędzenia czasu, może leśniczy zdawać nadleśnictwu sprawozdania pisemnie na kartkach służbowych, lub pocztowych.

Art. 63. Wszystkie polecenia pisemne i okólniki powinien leśniczy starannie przechowywać i oddać je przy przeniesieniu swemu następcy.

Art. 64. Nie wolno leśniczemu korespondować samodzielnie w sprawach urzędowych z urzędami, lub osobami prywatnemi, w wypadkach nieprzewidzianych w tej instrukcji bez zazwolenia nadleśnictwa.

Art. 65. Leśniczy jest bezpośrednim przełożonym podleśniczego i gajowych, ma prawo wydawać im polecenia służbowe, do których oni stosować się muszą i używać ich pomocy we wszystkich wypadkach, o ile tego służba wymagać będzie, względnie, o ile nadleśnictwo inaczej nie zarządzi.

Art. 66. Jeżeli leśniczy lub podleśniczy z powodu słabości, lub innej przyczyny służby pełnić nie może, to obowiązany jest zawiadomić o tem niezwłocznie nadleśnictwo.

Podleśniczowie winni równocześnie donieść o tem leśniczemu, któremu podlegają.

Art. 67. Personel leśny winien zachowywać się wobec swych przełożonych z należytym szacunkiem i posłuszeństwem, a polecenia punktualnie i sumiennie wykonywać, wobec podwładnych występować taktownie i starać się postępowaniem nienagannem, moralnem w służbie i poza służbą zyskać ogólne poważanie.

Art. 68. W stosunkach służbowych z publicznością winien leśniczy zachowywać się taktownie i grzecznie, stać na punkcie prawa i obowiązujących przepisów, ułatwiać o ile możności czynności przy wydawaniu zakupionych produktów, nie powinien wszakże nigdy i niczem dać się powo-

dować do przekroczenia swych powinności. Żadne prywatne względy na czynność służbową wpływać nie powinny.

Art. 69. Sprawowanie urzędów i czynności pobocznych, jak przyjmowanie urządzeń, zarządów i dozorowań w lasach prywatnych, wykonywanie pomiarów i oszacowań bez uzyskania pozwolenia przełożonej władzy jest zabronione.

Art. 70. Gospodarką rolną może personel zajmować się tylko na obszarze wyznaczonego mu gruntu deputatowego i tylko w czasie wolnym od zajęć służbowych; nie wolno mu kupować gruntów i realności, dzierżawić pastwisk, rybołówstwa i polowania na terytorjum nadleśnictwa i w promieniu 15 klm. od leśnictwa, w którem mieszka; nie wolno wymagać i przyjmować podarków dla korzyści własnej, lub swej rodziny, bez względu na to, czy podarki te stanowią pieniądze, czy też innego rodzaju świadczenia. Od podwładnych, kupców drzewa, przedsiębiorców, robotników leśnych, wogóle od ludzi mających styczność z lasem, leśniczy bezwarunkowo ani pieniędzy przyjmować, ani pożyczać, ani też poręczeń i interesów pieniężnych podejmować nie powinien.

Art. 71. Pod żadnym warunkiem nie wolno się trudnić jakiembądź zarobkowaniem, mającem styczność z użytkowaniem lasu, jak: handlem, przemysłem, pośredniczeniem w kupnie i sprzedaży produktów leśnych. Nie wolno też sprzedawać, wymieniać, lub darowywać materjałów, zwłaszcza drzewa deputatowego i wykonywać na swój rachunek za najem, lub za ryczałtowo ugodzoną kwotę żadnych robót leśnych. Służba personelu leśnego nie powinna być zatrudniana przy robotach w lesie.

Art. 72. Przyjmowanie odstawy drzewa i innych produktów leśnych dla skarbu, jakoteż osobom obcym, wywózka drzewa do szeregów i składów ze zrębów własnym sprzężajem, jak też i współudział w podobnych przedsiębiorstwach jest wzbroniony.

Art. 73. Nie wolno leśniczemu używać podleśniczych, lub gajowych na posyłki, ani też do jakichkolwiek podług osobistych.

Art. 74. Zakazy wymienione w art. 69—74 odnoszą się także do członków rodziny i powinowatych funkcjonarjuszów leśnych, mieszkających wspólnie z nimi.

Art. 75. Leśniczemu i podleśniczemu nie wolno bez wyraźnego pisemnego upoważnienia nadleśnictwa przyjmować żadnych pieniędzy w celu wniesienią ich do nadleśnictwa, lub kasy; bezwarunkowo wzbrania się, by leśniczy, lub podleśniczy wypłacał robotników w lesie zatrudnionych, a wszelkie pieniądze za najem przez ich ręce wcale przechodzić nie powinny, chyba w wyjątkowych okolicznościach za pisemnem upoważnieniem nadleśnictwa.

Art. 76. Leśniczy ma bezwzględnie spełniać wszelkie polecenia nadleśnictwa; jeżeli sądzi, że pewne polecenie jest przeciwne obowiązującym przepisom, lub szkodliwe dla toku gospodarki leśnej, wówczas winien wnieść do nadleśnictwa ustnie, lub pisemnie przedstawienie, streszczając jasno motywy.

Jeśli nadleśnictwo nie uwzględni sprzeciwu i oznajmi o tem pisemnie leśniczemu, wówczas powinien on niezwłocznie wykonać polecenie.

Art. 77. Wykroczenia leśniczych i podleśniczych przeciw postanowieniom niniejszej instrukcji, karane bedą po zbadaniu zarzutów i w miarę przewinienia w drodze dyscyplinarnej, lub karnej.

XVII. INWENTARZ.

Art. 78. Leśniczy, względnie podleśniczy powinien przedmioty oddane mu do użytku, jako to: mapy, narzędzia, przybory do pomiaru drzewa i t. p. troskliwie przechowywać, chronić przed uszkodzeniem i nie używać ich do potrzeb prywatnych.

W razie potrzeby naprawy tych przedmiotów, lub odpisania zużytych, należy się odnieść do nadleśnictwa.

Warszawa, dnia 20 czerwca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji:

J. Miklaszewski

INSTRUKCJA

dla Urzędów Ochrony Lasów.

I. ORGANIZACJA NADZORU.

Art. 1. Nadzór nad ochroną i użytkowaniem lasów, obciążonych służebnościami włościańskiemi, oraz lasów z używalnością swobodną, należy do kompetencji Urzędów Ochrony Lasów.

Art. 2. Organizacja Urzędów Ochrony Lasów ma na celu: 1) zabezpieczenie praw do służebności i 2) ochronę lasów od zniszczenia, do jakiego prowadzi niepomierny wyrąb i niewłasciwe wogóle użytkowanie ze strony ich właścicieli.

Art. 3. Wszelkie czynności, należące do zakresu działania Urzędów Ochrony Lasów, sprawują na podległym ich działalności obszarze powołane w tym celu organa wykonawcze, a mianowicie: inspektorowie, komisarze. podkomisarze, oraz urzędnicy pomocniczy Ochrony Lasów, którzy powoływani być mogą z pośród funkcjonarjuszów zarządu lasów państwowych, oraz władz administracyjnych i samorządowych.

Art. 4. Podział lasów w celu ustanowienia nad niemi nadzoru i rozkładu czynności między organami wykonawczemi należy do Okręgowych Komisyj Ochrony Lasów.

Art. 5. Okręgowe Komisje Ochrony Lasów wydają tym organom wykonawczym, które uznają za odpowiednie, pełnomocnictwa sądowe do

wszczynania i prowadzenia spraw, dotyczących wykroczeń przeciw przepisom o ochronie lasów, tudzież udzielają im pełnomocnictw wykonawczych do tymczasowego wstrzymywania, ograniczania, lub zakazu wszelkiego niezgodnego z prawem wyrębu i wywozu drzewa z lasów prywatnych, oraz wszelkiego innego ich użytkowania.

Art. 6. Do Okręgowych Inspektorów Ochrony Lasów należy udzielanie organom wykonawczym szczegółowych wskazówek co do włożonych na nie obowiązków służbowych i sposobu ich wykonywania, tudzież co do składania sprawozdań przez te organa. Okólniki, zawierające rzeczone wskazówki, mają być w odpisach podawane do wiadomości Głównego Inspektora Ochrony Lasów.

Art. 7. Czuwanie nad ścisłem i punktualnem wykonywaniem obowiązków służbowych przez organa wykonawcze należy do Okręgowego Inspektora Ochrony Lasów, który w razie niewłaściwego ich działania, obowiązany jest podjąć niezwłocznie środki, zmierzające do usunięcia dostrzeżonych uchybień.

II. WYKONYWANIE NADZORU.

Art. 8. Organa wykonawcze urzędów Ochrony Lasów winny mieć ciągły nadzór nad powierzonemi ich pieczy lasami.

Art. 9. Organa władz administracyjnych i samorządowych, którym został zlecony nadzór nad lasami, są obowiązane niezwłocznie zawiadamiać Komisarza Ochrony Lasów, lub urzędnika, upoważnionego do sprawowania nadzoru, o niezgodnem z prawem cięciu, lub wszelkiem innem użytkowaniu lasu, nie mają jednak prawa ani przeprowadzania jakiegokolwiek dochodzenia w celu podania sprawy do sądu, ani wstrzymywania ograniczenia, lub zakazywania wyrębu.

Art. 10. Dowiedziawszy się osobiście, lub otrzymawszy zażalenie od strony zainteresowanej, albo zawiadomienie od funkcjonarjuszów, pełniących nadzór nad lasami, o niezgodnem z prawem cięciu, lub użytkowaniu lasu, komisarz, lub jego upełnomocniony zastępca przeprowadza osobiście badanie sprawy na gruncie w obecności 3 świadków postronnych, głównie sołtysów najbliższych wiosek, i o ile jest możność, wójta gminy, oraz właściciela lasu, lub jego pełnomocnika i użytkowników, na korzyść których lasy są obciążone służebnościami, po uprzedniem zawiadomieniu obu tych stron. Niestawienie się stron nie wstrzymuje badania.

Art. 11. O wyniku przeprowadzonego na gruncie badania, dotyczącego niezgodnego z prawem cięcia, lub użytkowania lasu, sporządza się odpowiedni protokuł, opatrzony na miejscu dochodzenia sprawy podpisami wszystkich obecnych przy badaniu osób.

Art. 12. Protokuł badania winien zawierać następujące wiadomości:

1) czas i miejsce sporządzenia protokułu; kto, kiedy i gdzie wykrył niezgodne z prawem użytkowanie lasu; imię, nazwisko i miejsce zamieszkania osoby, nielegalnie z lasu użytkującej, tudzież biegłych i świadków;
2) kto i kiedy dokonał niezgodnego z prawem użytkowania i na czem ono polegało;

3) w razie wykrycia nielegalnego cięcia lasu bądź przerębowego, bądź zupełnego:
   a) przestrzeń niezgodnego z prawem wyrębu,
   b) ilość, gatunek i średnicę bezprawnie wyciętych drzew na pniu, tudzież masę przestrzenną wyrobionego drewna opałowego i chrustu;—(w tych wypadkach, gdy przestrzeń wyrębu jest tak wielka, że ścisłe przeliczenie i pomiar wszystkich pni nasuwa wielkie trudności, można oznaczyć ilość i jakość drzew, bezprawnie wyrąbanych, przy pomocy powierzchni próbnych, obranych w miejscach typowych);
4) w razie wykrycia karczunku, albo zamiany gruntu leśnego na inny rodzaj użytku, przestrzeń tych karczunków, lub gruntów leśnych, zamienionych na inny użytek, tudzież szacunek i wartość drewna, pniaków i korzeni, wyrobionych przy karczunku;
5) w razie wykrycia zabronionego pasania bydła, pobierania ściółki i innych użytków ubocznych,— ilość i rodzaj pasącego się bydła, oraz przestrzeń lasu, będącego przedmiotem niezgodnego z prawem użytkowania i szkody, przez to użytkowanie wyrządzone w drzewostanie;
6) w razie ujawnienia zupełnego braku, albo niedostatecznego naturalnego, lub ręcznego odnowienia lasu, przez plan gospodarczy przepisanego, oraz w razie niewykonania, lub niezadawalającego wykonania włożonego na właściciela przez Okręgową Komisję Ochrony Lasów obowiązku ręcznego zalesienia—przestrzeń, przeznaczoną pod zadrzewienia i stan, w jakim się znajduje;
7) a) sumę pieniężną, przypadającą do uiszczenia tytułem kary,
   b) ilość, jakość i wyszczególnienie drzew, jakie należało, lub należy odebrać, oraz pniaków i korzeni i
   c) wartość tych drzew, albo pniaków i korzeni;
8) w razie zasekwestrowania nieprawnie ściętego drzewa, lub nieprawnie wykarczowanych pniaków i korzeni — zaznaczenie, komu oddano je na przechowanie. Pokwitowanie z przyjęcia na przechowanie zasekwestrowanego drzewa winno być do akt dołączone;
9) decyzję co do tymczasowego wstrzymania cięcia;
10) sprzeciwy i uwagi, poczynione przez obwinionego o nieprawne użytkowanie lasu, tudzież przez biegłych i świadków;
11) wnioski co do dalszego biegu sprawy.

Art. 13. W razie konieczności tymczasowego wstrzymania wyrębu lasu urzędnik, przeprowadzający badanie, obowiązany jest doręczyć, o ile jest to możliwe, niezwłocznie, bezpośrednio, lub przez urząd gminny, odpis protokułu właścicielowi lasu, lub jego administratorowi, dla których zarządzenie o wstrzymaniu cięcia staje się obowiązującem od czasu doręczenia odpisu protokułu.

Art. 14. W celu obliczenia kary, cenę szacunkową nieprawnie wyrąbanego drzewa, albo nieprawnie wykarczowanych pni i korzeni oznacza się podług miejscowej taksy państwowego urzędu leśnego, ustanowionej w danym powiecie dla niższej klasy drzewa; rzeczywistą zaś wartość tego drzewa oznacza się podług istniejących w danej miejscowości cen materjałów drzewnych, przyczem za podstawę szacunku mogą być przyjęte stosowane w danej miejscowości taksy najbliżej położonego lasu państwowego z do-

daniem do ceny szacunkowej takiego procentu nadwyżki, jaką osiągnięto przy ostatniej sprzedaży z przetargu.

Art. 15. Nieprawnie wyrąbane drzewo, albo nieprawnie wykarczowane pniaki i korzenie podlegają sekwestrowi i mogą być pozostawione właścicielowi lasu, lub jego administratorowi jedynie na przechowanie; gdyby zaś przyjąć go na przechowanie nie chcieli, albo jeżeli drzewo zostało już wywiezione z lasu, należy je wówczas oddać pod nadzór najbliższego urzędu gminnego stosownie do brzmienia art. 255, 562 i 624 Ust. karnej tymczasowej. Jeżeli właściciel, albo jego administrator nie zgodzi się przyjąć drzewa zasekwestrowanego pod nadzór, a jednocześnie nie można zabezpieczyć go przy pomocy organów bezpieczeństwa publicznego, wówczas właścicielowi lasu, lub jego administratorowi, zezwala się sprzedać rzeczone drzewo pod dozorem urzędnika, upoważnionego przez Okręgową Komisję Ochrony Lasów. Uzyskane ze sprzedaży pieniądze należy zaliczyć do depozytów Okręgowej Komisji Ochrony Lasów do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.

Art. 16. Właściciel lasu, lub jego pełnomocnik może uzyskać zniesienie sekwestru na drzewo przez wpłacenie do miejscowej Kasy państwowej na rachunek depozytu Okręgowej Komisji Ochrony Lasów wartości drzewa podług szacunku, wykazanego w protokule na podstawie miejscowych cen. Kwit Kasy Państwowej należy przedłożyć temu urzędnikowi, który zarządził sekwestr.

Art. 17. W razie jeżeli nieprawnie wyrąbane drzewo, albo wykarczowane pniaki i korzenie zostały z lasu wywiezione i odszukać ich nie można, oraz w razie zniesienia sekwestru (stosownie do art. 16), zamiast odbierania właścicielowi materjałów drzewnych, pobiera się odeń rzeczywistą ich wartość (art. 14).

Art 18. Niezależnie od odebrania zasekwestrowanych materjałów drzewnych, albo opłacenia ich wartości, winni wycięcia lasu z pogwałceniem prawa podlegają na pierwszy raz karze, równającej się cenie szacunkowej nieprawnie wyciętego drzewa, a za drugim razem i następnie — podwójnej cenie szacunkowej.

Art. 19. Jeżeli w razie niezgodnego z prawem karczunku, lub zamiany gruntu leśnego na inny użytek, nie był dokonany wyrąb lasu, lub nie nosił cech zasługujących na karę według art. 255 i 258 Ust. karnej tymczasowej, pobiera się wówczas karę w zależności od wykarczowanej przeztrzeni w rozmiarze, ustanowionym przez art. 255 i 258 Ust. karnej stosownie do warunków, w jakich karczunek wykonano.

Art. 20. Jeżeli w razie niezgodnego z prawem karczunku, lub zamiany gruntu leśnego na inny użytek, dokonano jednocześnie wyrębu lasu, niezgodnego z prawem i podlegającego karze, według art. 255 i 258 Ust. karnej, wówczas, niezależnie od kary za drzewo nieprawnie wyrąbane, oraz odebrania tego drzewa, lub opłacenia jego wartości, pobiera się karę w zależności od wykarczowanej przestrzeni w rozmiarze, ustanowionym przez art. 255 i 258 Tymcz. Ust. karn. stosownie do warunków, w jakich karczunku dokonano.

Art. 21. W razie konieczności dopełnienia na gruncie czynności techniczno-leśnych, nastręczających szczególne trudności, Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów deleguje dla załatwienia sprawy specjalnych urzędników.

W takich razach organa wykonawcze mogą składać Okręgowemu Inspektorowi Ochrony Lasów wnioski, odpowiednio uzasadnione.

Art. 22. Sprawdzanie planów gospodarczych w lasach, obciążonych służebnościami, ma być dokonywane przez Komisarza Ochrony Lasów conajmniej raz na trzy lata. Odpowiedni protokuł sprawdzenia sporządza się na gruncie w obecności właściciela lasu, lub jego pełnomocnika, użytkowników służebności, oraz conajmniej trzech świadków postronnych, przyczem obecni winni podpisać protokuł na miejscu przy jego sporządzaniu.

Art. 23. Niestawienie się właściciela, lub jego pełnomocnika, albo użytkowników, na których korzyść lasy obciążone są służebnościami, nie wstrzymuje czynności sprawdzenia.

III. POSTĘPOWANIE PRZY ROZSTRZYGANIU SPRAW, DOTYCZĄCYCH NIEPRAWNEGO UŻYTKOWANIA LASÓW.

Art. 24. Nieprawny wyrąb i nieprawne użytkowanie lasów stanowią:

a) w lasach, urządzonych podług przepisów o ochronie lasów, każdy wyrąb lasu, niezgodny z zatwierdzonym planem gospodarczym, to jest dokonywany w miejscach, ilości i terminie, nie oznaczonych w rzeczonym planie; nie przepisane przez zatwierdzony plan karczunki, albo zamiana gruntów leśnych na użytek innego rodzaju; niedozwolone podług planu zbieranie ściółki leśnej, pasanie bydła i inne użytkowanie uboczne;

b) w lasach, zawierających więcej nad 90 morgów obszaru i podług przepisów o ochronie lasów nieurządzonych, wyrąb na sprzedaż, albo na cele przemysłowe, wyrąb zupełny, karczunek i zamiana gruntów leśnych na użytek innego rodzaju i każdy wogóle wyrąb, lub użytkowanie lasu, które pociąga za sobą ograniczenie praw do służebności, albo wyniszczenie zapasu drzewnego i zmniejszenie jego przestrzeni, lub też, które uniemożliwia odnowienie naturalne, tudzież wyrąb lasu, wykonany po zabronieniu, lub po tymczasowem wstrzymaniu go przez właściwe władze. W lasach, uznanych za ochronne, wszelki wyrąb rosnącego drzewostanu, z wyjątkiem wyrębu drzew, podlegających wydaniu na zaspokojenie służebności;

c) w lasach, nieurządzonych podług przepisów o ochronie lasów i zawierających mniej, niż 90 morgów obszaru, lub w takich, których przestrzeń w ogólnej sumie przewyższa 90 morgów, lecz składa się z części, z których mają być urządzone oddzielne jednostki gospodarcze,—karczowanie i zamiana gruntów leśnych na użytek innego rodzaju, wszelki wogóle wyrąb, lub użytkowanie lasu, które pociąga za sobą ograniczenie praw do służebności, albo wyczerpanie zapasu drzewnego, lub które utrudnia naturalne odnowienie wyrąbanej przestrzeni, oraz wszelki wyrąb lasu, wykonany po zabronieniu, lub po tymczasowem wstrzymaniu go przez właściwe władze, tudzież pasanie bydła na wyrąbanych obszarach przed osiągnięciem przez młodniki 15 lat wieku, jeżeli przed tym terminem drzewa, mające utworzyć główną składową część drzewostanu, nie osiągną 10 stóp wysokości. W lasach, uznanych

za ochronne,—wszelki wyrąb rosnącego drzewa, z wyjątkiem wyrębu drzew, podlegających wydaniu na zaspokojenie służebności.

Art. 25. Po wykryciu wyrębu lasu, niezgodnego z zatwierdzonym planem gospodarczym, Komisarz Ochrony Lasów, sporządzając odpowiedni protokuł, wydaje jednocześnie decyzję, zakazującą dalszego wyrębu, organa zaś nadzorczo-pomocnicze, jednocześnie ze sporządzeniem protokułu, zawiadamiają o niezgodnym z planem wyrębie właściwego Komisarza w celu wydania przez niego rzeczonej decyzji.

Art. 26. Wydana przez Komisarza Ochrony Lasów decyzja podlega niezwłocznemu wykonaniu; prawo składania zażaleń i odwołania się do Okręgowej Komisji Ochrony Lasów przysługuje w ciągu jednego miesiąca po ogłoszeniu decyzji.

Art. 27. W razie ujawnienia wyrębu, niezgodnego z prawem w lesie nieurządzonym, organa wykonawcze, posiadające właściwe pełnomocnictwa, zarządzają tymczasowe wstrzymanie rzeczonego wyrębu, tudzież wszelkiego wyrębu pustoszącego. Zarządzenia te podają do wiadomości i opinji Okręgowej Komisji Ochrony Lasów.

Art. 28. Następujące wykroczenia niezwłocznie po ich ujawnieniu pociągają za sobą odpowiedzialność sądową według art. 255, 256, 257 Tymcz. Ust. Karn.: 1) wszelki wyrąb, wykonywany wbrew zakazowi Urzędów Ochrony Lasów w lasach ochronnych, lub urządzonych podług przepisów o ochronie lasów; 2) wszelki niezgodny z prawem wyrąb i niedozwolone użytkowanie w lasach nieurządzonych o obszarze większym nad 90 morgów; 3) wyrąb na sprzedaż, albo na cele przemysłowe, wyrąb zupełny, oraz karczunek i zamiana gruntów leśnych na użytek innego rodzaju w lasach nieurządzonych o obszarze poniżej 90 morgów; 4) karczunek i zamiana gruntów leśnych na użytek innego rodzaju, oraz pasanie bydła na wyrąbanych powierzchniach przed osiągnięciem przez młodniki 15 lat wieku, jeżeli przed tym terminem drzewa, mające utworzyć główną składową część drzewostanu, nie osiągną 10 stóp wysokości.

Art. 29. W wypadkach, przewidzianych w poprzednim artykule, organa wykonawcze Urzędów Ochrony Lasów niezwłocznie po sporządzeniu odpowiedniego protokułu pociągają winnych do ustanowionej przez prawo odpowiedzialności karnej.

Odwołanie się do Okręgowej Komisji Ochrony Lasów, wraz ze złożeniem zażalenia na wdrożenie postępowania sądowego, nie wstrzymuje pociągania winnych do odpowiedzialności sądowej.

Art. 30. Jeżeli niezgodny z prawem wyrąb, lub użytkowanie lasu ujawnił organ nadzorczy, nie posiadający pełnomocnictwa do wdrożenia postępowania sądowego, to sporządzony protokuł składa się Okręgowej Komisji Ochrony Lasów, która po rozpoznaniu sprawy na pierwszem posiedzeniu, wydaje decyzję o pociągnięciu winnych do odpowiedzialności sądowej i jednocześnie poleca wyznaczonemu przez siebie urzędnikowi prowadzenie sprawy w instytucjach sądowych.

Art. 31. Decyzje Komisji o wdrożenie przeciwko winnym postępowania sądowego nie podlegają zaskarżeniu.

Art. 32. Rozpoczynając powództwo sądowe przeciwko obwinionym o pogwałcenie przepisów, tyczących się użytkowania lasów, organa wyko-

nawcze Urzędów Ochrony Lasów przesyłają do Sądu Pokoju, albo do Sędziego Śledczego, według kompetencji, sporządzony protokuł, dokładnie określając wysokość przypadającej do odzyskania kary, a także, jeżeli ścięte nieprawnie drzewo należy odebrać — ilość, gatunek i wartość zasekwestrowanych materjałów, albo przypadającą do zapłacenia sumę, równającą się wartości tych materjałów.

Art. 33. Sprawy tego rodzaju oddaje się do Sądu Pokoju, jeżeli ogólna suma przypadającej kary i wartości drzewa nieprawnie ściętego nie przewyższa 1000 mk., w przeciwnym zaś razie, jeżeli przewyższa 1000 mk. sprawę, jako podległą ogólnym instytucjom sądowym, kieruje się do Sędziego Śledczego, o czem jednocześnie z przesłaniem sprawy do Sędziego Sledczego osoba, która wszczęła postępowanie sądowe, komunikuje Prokuratorowi właściwego Sądu Okręgowego.

Termin do rozpoczęcia postępowania sądowego za niedozwolone przez prawo wyręby i karczowanie przestrzeni leśnych wyznacza się roczny, a za niedozwolone w lasach użytkowanie uboczne — 6 miesięcy od dnia spełnienia tych wykroczeń.

Art. 34. Organa wykonawcze, upoważnione przez Okręgową Komisję Ochrony Lasów do wdrożenia i prowadzenia spraw sądowych o nieprawne użytkowanie lasów, obowiązane są osobiście prowadzić w Sądach sprawy o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej winnych nieprawnego wyrębu, lub nieprawnego użytkowania lasów, tudzież składać zażalenia i kasacje w ustanowionych przez prawo terminach i czuwać nad wykonaniem wyroków po ich uprawomocnieniu.

Art. 35. Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów winien informować się co do stanu i biegu spraw, rozpatrywanych w ogólnych instytucjach sądowych, a w razie nadania im niewłaściwego kierunku, lub nieodpowiedniego ich wyniku, porozumiewać się co do tych spraw z Urzędem Prokuratorskim.

Art. 36. Po ostatecznem osądzeniu sprawy, dotyczącej nieprawnego wyrębu, lub nieprawnego użytkowania lasów, nałożone na właścicieli lasów kary, zasądzona do osiągnięcia wartość nieprawnie ściętego drzewa, pieniądze, otrzymane ze sprzedaży drzewa skonfiskowanego, oraz pieniądze, złożone przez właściciela lasu za zniesienie sekwestru, mają być wpłacane do Kasy Państwowej i zapisane na właściwe konto.

Art. 37. Sporządzone przez organa wykonawcze protokuły badania, dotyczącego niezgodnego z prawem użytkowania lasów, lub sprawdzenia stanu gospodarstwa leśnego w lasach urządzonych według przepisów o ochronie lasów, niezależnie od wdrożenia w odpowiednich wypadkach postępowania sądowego, mają być w ciągu 7 dni od daty ich sporządzenia złożone Okręgowemu Inspektorowi Ochrony Lasów, który winien przedstawić je do rozpatrzenia na najbliższem posiedzeniu Komisji. Decyzje, powzięte przez Okręgową Komisję na zasadzie rzeczonych protokułów, mają być przesłane Głównemu Inspektorowi Ochrony Lasów w odpisie po upływie terminu, wyznaczonego na złożenie zażalenia

Art. 38. Przy rozpatrywaniu protokułów, dotyczących naruszenia, lub nieprzestrzegania porządku użytkowania, przepisanego przez zatwierdzony plan gospodarczy, Okręgowa Komisja Ochrony Lasów winna rozważyć sprawę, czy wobec stwierdzonych uchybień, dalsze prowadzenie gospodarstwa

w granicach zatwierdzonego planu jest możliwe i w razie powzięcia w tej mierze decyzji przeczącej, stanowi o uznaniu planu za nieważny.

Art. 39. Jeżeli wykroczenia przeciw wskazanemu przez plan porządkowi użytkowania były tak duże, że doprowadziły do ograniczenia praw włościan pod względem użytkowania ze służebności, lub do wyniszczenia zapasu drzewnego, wówczas Okręgowa Komisja Ochrony Lasów wydaje decyzję, zabraniającą wszelkiego wogóle wyrębu lasu.

Art. 40. Do kompetencji Okręgowej Komisji Ochrony Lasów należy również unieważnienie planów gospodarczych leśnych wskutek wydzielenia z urządzonego lasu odpowiednich obszarów włościanom przy zawieraniu dobrowolnych umów o zniesienie służebności, przyczem Okręgowa Komisja sporządza jednocześnie projekty nadpisów uzupełniających do tabel likwidacyjnych i do właściwych akt.

Art. 41. Uznanie przez Okręgową Komisję Ochrony Lasów zatwierdzonych planów gospodarstwa leśnego za nieważne, oraz zabronienie wszelkiego wogóle wyrębu drzewa, nie zwalnia właścicieli tych lasów od obowiązku wykonania ręcznego odnowienia wyrąbanych przestrzeni, jakie miały być przed unieważnieniem planu, lub przed wydaniem zakazu wyrębu zalesione, bez względu na to, czy podlegające zalesieniu przestrzenie były wyrąbane przed, czy po zatwierdzeniu planu gospodarstwa leśnego.

Art. 42. Przy rozpatrywaniu protokułów, sporządzonych przez organa wykonawcze w sprawach niezgodnego z prawem wyrębu w lasach nieurządzonych, stosownie do art. 23 i 24 przepisów o Ochronie Lasów (tekst wydania r. b.) Okręgowa Komisja wydaje decyzję, zabraniającą wszelkiego wogóle wyrębu lasu, jeżeli dokonywane wyręby prowadzą do ograniczenia włościan w użytkowaniu ze służebności, albo pociągają za sobą zmniejszenie przestrzeni leśnej, albo wyczerpują zapas drzewny, oraz szkodzą naturalnemu odnowieniu lasu.

Art. 43. W zależności od zmienionych warunków, naprz., poprawy stanu i zamożności lasu, Okręgowa Komisja Ochrony Lasów może na zasadzie powziętej decyzji zmieniać i cofać wydane uprzednio zakazy, dotyczące wyrębu lasów.

Art. 44. Niezależnie od zabronienia wszelkiego wyrębu Okręgowa Komisja Ochrony Lasów wydaje decyzję, obowiązującą właścicieli do ręcznego odnowienia lasu w przepisanym przez nią terminie w razie:

1) zupełnego wyrębu drzewostanu: a) w miejscach, nieprzewidzianych w planie urządzenia, b) w lasach nieurządzonych i podpadających pod art. 23 przepisów o Ochronie Lasów i c) po wydaniu decyzji o zupełnem, lub tymczasowem wstrzymaniu wyrębu,
2) wykonania jakiegokolwiek cięcia przerębowego, jeżeli wskutek tego nastąpić może niemożliwość naturalnego odnowienia powstałych stąd luk i halizn,
3) niedopełnienia przez właściciela warunków odnowienia lasu, przepisanego planem, tudzież niezadawalającego stanu wykonanych upraw, lub chybienia przewidywanego odnowienia naturalnego,
4) niewypełnienia, lub niezadawalającego wypełnienia tych upraw, jakie właściciel obowiązany był wykonać przed unieważnieniem planu, lub przed zabronieniem mu wszelkiego wyrębu,
5) niezadawalającego, lub nieudanego zalesienia wyrębów w lasach

nieurządzonych i podpadających pod art. 24 przepisów o Ochronie Lasów i

6) niedozwolonego karczunku, lub zamiany gruntu leśnego na inny rodzaj użytku.

Art. 45. W wypadkach, gdy o niedozwolony karczunek wszczęta będzie sprawa sądowa, ustanowienie terminu zalesienia nastąpić może dopiero po wyroku sądowym. Jeżeli Sąd uzna, że wykarczowana przestrzeń nie należała do gruntów leśnych, właściciel nie może być zobowiązany do wykonania zadrzewienia.

Art. 46. W razie niezastosowania się właściciela do decyzji Okręgowej Komisji Ochrony Lasów co do wykonania w oznaczonym terminie ręcznego odnowienia, lub w razie niezadawalającego wykonania nakazanego ręcznego odnowienia, ma być ono dopełnione na koszt właściciela.

Kosztorys tych robót sporządzają organa państwowych urzędów leśnych z polecenia Urzędów Ochrony Lasów i po zatwierdzeniu ich polecają one tym organom wykonanie robót. Fundusze na tego rodzaju zalesienie asygnowane będą przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych do czasu uzyskania od właściciela należności, podlegającej odzyskaniu w sposób przez prawo ustanowiony

Art. 47. Okręgowa Komisja Ochrony Lasów, wydaje decyzję o wstrzymaniu wyrębu w lasach, lub też zobowiązując właściciela do ręcznego odnowienia, nie wnika w następstwa, jakie powstaną stąd dla użytkowania ze służebności.

Art. 48. Decyzje, powzięte przez Komisję Ochrony Lasów w wypadkach przewidzianych art. 45, 46 i 47, po ich uprawomocnieniu się, Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów komunikuje właściwym urzędom administracyjnym i sądowym w celu wpisania do księgi hipotecznej wszelkich ograniczeń i zobowiązań, z tych decyzyj wynikających.

Art. 49. Jeżeli majątek nie posiada księgi hipotecznej, rzeczone decyzje komunikuje się tym instytucjom sądowym, w których obrębie położone są lasy właściciela.

Art. 50. Po cofnięciu zakazu rąbania lasu i po zadośćuczynieniu ze strony właściciela wszystkim wymaganiom Okręgowej Komisji Ochrony Lasów co do skutecznego wykonania zalesienia, Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów zawiadamia o tem właściwe władze administracyjne, lub sądowe w celu cofnięcia poczynionych zastrzeżeń.

IV. UDZIELANIE POZWOLEŃ NA KARCZUNEK I ZAMIANĘ GRUNTÓW LEŚNYCH NA INNEGO RODZAJU UŻYTKI.

Art. 51. Na wyrąb lasu, lub zamianę gruntów leśnych na innego rodzaju użytki w razie przejścia ziemi z pod lasu na własność użytkowników serwitutów, wskutek zawarcia dobrowolnej umowy z właścicielem przy układzie służebności, lub w celu zniesienia szachownicy, potrzebne jest w każdym poszczególnym wypadku pozwolenie Okręgowej Komisji Ochrony Lasów.

Art. 52. Karczunek lasu i zamiana gruntu leśnego na innego rodzaju użytki w lasach, uznanych za ochronne, są niedopuszczalne.

Art. 53. Wydawane pozwolenia na karczunek i zamianę gruntów leśnych na innego rodzaju użytki w lasach, obciążonych służebnościami, uzyskują moc prawną po ostatecznem ukończeniu spraw, dotyczących zatwierdzenia dobrowolnych umów o zniesienie, lub zamianę służebności, o czem należy wyraźnie nadmieniać w każdem pozwoleniu na wyrąb, lub zmianę użytkowania.

Wskutek tego wyrąb, lub karczunek można rozpocząć dopiero po uzupełnieniu tabel likwidacyjnych dodatkowemi wpisami stosownie do brzmienia zawartych umów.

Art. 54. Karczunek i zamiana gruntów leśnych na innego rodzaju użytki w lasach, obciążonych służebnościami, są dopuszczalne wyłącznie w wypadkach, przewidzianych art. 51 niniejszej instrukcji.

Warszawa, dnia 30 czerwca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki

Szef Sekcji:
J. Miklaszewski

INSTRUKCJA

dla Komisarzy i Podkomisarzy Ochrony Lasów.

Art. 1. Zgodnie z art. 5 Dekretu w przedmiocie organizacji Urzędów Ochrony Lasów, ma Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów sobie przydaną do pomocy potrzebną liczbę Komisarzy, którzy działają pod bezpośredniem jego kierownictwem, przyczem mogą zastępować Inspektora w poszczególnych jego czynnościach urzędowych.

Art. 2. Komisarze Ochrony Lasów pełnią swe obowiązki na wyznaczonym im obszarze stosownie do przepisów ustaw, rozporządzeń wykonawczych i szczegółowych instrukcyj, oraz wskazówek i zleceń Okręgowego Inspektora Ochrony Lasów, lub na podstawie zgłoszeń, zażaleń i doniesień innych urzędów państwowych, gmin, lub osób prywatnych, zainteresowanych w zachowaniu lasów.

Art. 3. Zgłoszenia, zażalenia i doniesienia w sprawach, dotyczących Ochrony Lasów, obowiązani są Komisarze przyjmować w każdej formie, a więc piśmienne i ustne.

W ostatnim wypadku ujmują sami ustne doniesienie w formę protokułu z podpisem czyniącego doniesienie i swoim własnym.

Art. 4. We wszystkich swych czynnościach urzędowych działają Komisarze w imieniu Urzędów Ochrony Lasów, stawiając dla nich swe wnioski.

W wypadku jednak spraw o pustoszące wyręby jest działalność Komisarzy instancyjną, zgodnie bowiem z art. 57-ym Instrukcji w przedmiocie Ochrony Lasów, w razie stwierdzenia w lesie wyrębu niezgodnego z zatwierdzonym planem gospodarstwa leśnego, obowiązany jest Komisarz niezwłocznie wydać decyzję co do zaprzestania wyrębu.

Art. 5. Wszelkie czynności pełnią Komisarze Ochrony Lasów z tytułu urzędu bez szczególnych na to pełnomocnictw.

Jedynie do wszczynania i prowadzenia spraw, dotyczących wykroczeń przeciwko ustawie o Ochronie Lasów, otrzymują od Okręgowych Komisyj odpowiednie pełnomocnictwa.

Art. 6. Podkomisarze Ochrony Lasów działają pod bezpośredniem kierownictwem Komisarza Ochrony Lasów, którego zastępować mogą we wszystkich jego czynnościach urzędowych.

Art. 7. Czynności i obowiązki Komisarzy Ochrony Lasów i Podkomisarzy wymienione są w art. 6-ym Dekretu w przedmiocie organizacji Urzędów Ochrony Lasów i dzielą się na:

A. Obowiązki natury praktycznej:

a) przeprowadzanie badań na gruncie w celu przekonania się o konieczności uznania lasów za ochronne i wodoochronne,
b) sprawdzanie projektów gospodarstwa w lasach obciążonych służebnościami i wolnych od służebności,
c) sprawdzanie i badanie projektów o zamianie przestrzeni leśnych na inny rodzaj użytkowania,
d) wprowadzanie w wykonanie planów gospodarczych w lasach, obciążonych służebnościami,
e) sprawdzanie wykonywania planów gospodarczych w lasach, obciążonych służebnościami i wolnych od służebności,
f) przeprowadzanie dochodzeń w sprawach, dotyczących konieczności czasowego odstąpienia od planu gospodarczego w lasach, obciążonych służebnościami i wolnych od służebności,
g) dochodzenia w sprawach o niezgodne z prawem użytkowanie w lasach, obciążonych służebnościami i wolnych od służebności,
h) przeprowadzanie dochodzenia w sprawach o cofnięcie zakazu użytkowania w lasach, obciążonych służebnościami i wolnych od służebności,
i) stwierdzanie grabieży w lasach, dokonywanych przez osoby postronne i opinjowanie o wysokości i wartości szkód,
j) opinjowanie na użytek Urzędów Ziemskich we wszelkich sprawach, dotyczących podziału gruntów wspólnych, układu służebności, zcalania gruntów i uregulowania obrotu ziemią, gdy przedmiotem tych operacyj agrarnych są przestrzenie leśne,
k) kontrola umów i kontraktów, zawieranych przez władze krajowe, organizacje społeczne, osoby prywatne i firmy handlowe w zakresie kupna i sprzedaży drzewa (art. 5 Post. Rady Min. z dnia 30 grudnia 1918 r. Dz. Pr. № 3),
l) zakładanie i prowadzenie szkółek drzew leśnych i wyłuszczarni nasion leśnych,
m) wszczynanie na mocy upoważnień Okręgowych Komisyj Ochrony Lasów dochodzenia przeciwko winnym pogwałcenia przepisów

o ochronie lasów i pociąganie ich do ustanowionej przez prawo odpowiedzialności karnej,

n) nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustaw i rozporządzeń w przedmiocie ochrony lasów i czuwania nad wykonywaniem decyzyj Okręgowych Komisyj Ochrony Lasów.

B. Obowiązki natury teoretycznej:

a) zbieranie dat statystycznych co do obszaru lasów z wykazaniem stosunków własności, stanu lasów i gospodarstwa leśnego na wyznaczonym im obszarze,
b) popieranie prywatnej produkcji nasion i sadzonek leśnych, zachęcanie drobnych właścicieli ziemskich do zakładania szkółek i udzielanie w tym kierunku porad i informacyj technicznych,
c) udzielanie informacyj i porad we wszelkich sprawach, dotyczących prawidłowego gospodarstwa w lasach, w szczególności co do odnowienia, pielęgnowania, ochrony i użytkowania drzewostanów.
d) krzewienie między ludnością miejscową zamiłowania do zachowania i hodowli lasów, prawidłowego gospodarstwa leśnego i rozpowszechnianie wśród niej zdrowych pojęć o lesie i jego ważnem znaczeniu ekonomicznem dla bytu narodowego,
e) sporządzanie projektów całości gospodarstwa w lasach prywatnych, szczególnie drobnej własności, sporządzanie projektów zalesienia wykonanych zrębów, halizn i nieużytków, sporządzanie pro jektów czyszczeń i trzebieży,
f) prowadzenie dla Urzędów Ochrony Lasów kroniki spostrzeżeń dla ułatwienia bieżących zadań ochrony lasów w powierzonym Komisarzom obszarze.

Art. 8. Czynności, wymienione w art. 7-ym pod A. a—h winny być zawsze przez Komisarzy stwierdzane protokułami, jakie na miejscu w obecności zainteresowanych stron i świadków należy spisywać w tylu egzemplarzach, aby oryginał przesłany być mógł odnośnej Komisji Ochrony Lasów, jeden egzemplarz pozostał w aktach Komisarza, inne zaś wręczone stronom na ich żądanie.

Art. 9. Czynności te poprzedzone być winny powiadomieniem stron o ich terminie na 7 dni naprzód za pośrednictwem odnośnego Urzędu Gminnego. Przytem każdy protokuł winien być, po możliwie szczegółowym opisie wyników badania, zakończony jasnym i stanowczym wnioskiem, który posłużyć ma odnośnej Komisji do odpowiedniej decyzji.

Art. 10. Tylko czynności w sprawach o niezgodne z prawem użytkowanie w lasach mogą się kończyć nietylko wnioskiem w protokule; stan sprawy może tu wskazać konieczność natychmiastowej decyzji, którą też Komisarz po szczegółowem umotywowaniu mocen i winien jest wydać i ogłosić, naturalnie z zastrzeżeniem, iż od tej jego decyzji niezadowolonej stronie przysługuje prawo odwołania się we wskazanym w ustawie terminie do wyższej Instancji, mianowicie do Okręgowej Komisji Ochrony Lasów.

Art. 11. Z przebiegu i wyniku czynności, wymienionych w art. 7-ym pod A. i—n i B. a—e, Komisarze składają Okręgowym Komisjom Ochrony Lasów sprawozdania w określonych poniżej terminach.

Art. 12. O czynnościach swych i pomocniczych im urzędników Komisarze Ochrony Lasów składają każdomiesięcznie sprawozdania Okręgowemu Inspektorowi Ochrony Lasów, przesyłając jednocześnie odpisy wszelkich protokułów, spisanych w okresie sprawozdawczym na gruncie. W sprawach o pustoszące wyręby w lasach protokuły wysyłane być winny temuż Okręgowemu Inspektorowi w ciągu 3 dni po ich spisaniu.

Art. 13. Postępowanie w poszczególnych wypadkach przy czynnościach w sprawie Ochrony Lasów określone zostało w ogólnej Instrukcji dla Urzędów Ochrony Lasów; do niej więc zawsze stosować się będą także Komisarze i Podkomisarze Ochrony Lasów.

Warszawa, dn. 30 czerwca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki

Szef Sekcji:
J. Miklaszewski

INSTRUKCJA

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ochrony lasów.

Urzędy ochrony lasów stosować winny następujące przepisy w przedmiocie ochrony lasów:

I. OCHRONA I UŻYTKOWANIE LASÓW, WOLNYCH OD SŁUŻEBNOŚCI WŁOŚCIAŃSKICH.

Art. 1. Przepisy niniejsze mają zastosowanie do wszystkich lasów na terytorjum dawnego Królestwa Kongresowego.

Wyjątek stanowią przestrzenie leśne, nadane włościanom w celu powiększenia obszaru ich użytków rolnych, tudzież parcele leśne, które przeszły na własność włościan za służebności, lub przy usuwaniu szachownicy, o ile rzeczone przestrzenie nie podlegają przepisom o lasach ochronnych i wodoochronnych.

Art. 2. W celu zachowania lasów, mają być stosowane środki:
1) zabezpieczające lasy od niszczenia i pustoszenia i
2) zachęcające do prowadzenia prawidłowego gospodarstwa w lasach istniejących, oraz do zakładania nowych.

Art. 3. Lasy, których zachowanie bezwarunkowo jest niezbędne ze względu korzyści państwowej, lub publicznej, podlegają szczególnym środkom ochrony. Lasy te noszą nazwę ochronnych.

Art. 4. Za ochronne uznawane być mają lasy i zarośla:

1) wstrzymujące lotne piaski, lub przeszkadzające ich rozszerzaniu się na brzegach mórz, oraz rzek, nadających się do żeglugi i spławu, kanałów i sztucznych zbiorników wody,
2) ochraniające od zasp piasczystych miasta, wsie, drogi zelazne, bite i pocztowe, grunta uprawne i wszelkiego rodzaju użytki, jak również i te, których wyniszczenie może sprzyjać wytwarzaniu lotnych piasków,
3) chroniące brzegi rzek spławnych, kanałów i źródeł od obrywania się, podmywania ich przez wodę i uszkodzenia przez płynącą krę,
4) rosnące na górach, urwiskach i zboczach, jeśli przy tem lasy te i zarośla wstrzymują obrywanie się ziemi i skał, lub przeszkadzają podmywaniu gruntu, powstawaniu lawin śnieżnych i rwących potoków. Za wodoochronne uznawane być mają lasy, ochraniające górny bieg i źródła rzek i ich dopływów.

II. ŚRODKI OCHRONY LASÓW OD NISZCZENIA I PUSTOSZENIA.

Art. 5. Środki ochrony ustanowione dla lasów ochronnych stosowane są nie inaczej, jak po uznaniu lasu za ochronny w trybie przepisanym. Za las ochronny może być uznany cały obręb, lub tylko jego część, jeżeli nie cały obręb odpowiada warunkom wskazanym w artykule 4 niniejszych przepisów.

Art. 6. Po uznaniu obrębu leśnego, lub jego części za las ochronny, zamiana gruntu z pod niego na inny rodzaj użytków jest wzbroniona. Na powierzchni, uznanej za ochronną, nie wolno ciąć rosnącego lasu do czasu zatwierdzenia planu gospodarczego, sporządzonego stosownie do właściwych przepisów; użytkowanie jednak leżaniny i posuszu może odbywać się bez przeszkód.

Art. 7. Plany gospodarcze w lasach ochronnych, bez względu na to, do kogo lasy te należą, mogą na całym obszarze, lub pewnej jego części wzbraniać: 1) zupełnego wyrębu rosnącego lasu, pozwalając natomiast na częściowy wyrąb drzew, pod warunkiem następnego odnowienia drzewostanu drogą naturalną; 2) karczowania pni i korzeni, jeżeli stan gruntu zagraża podmyciem, oberwaniem, lub utworzeniem się lotnych piasków, albo jeżeli pnie i korzenie są niezbędne do naturalnego odnowienia lasu, 3) pasania bydła, zbierania ściołki leśnej i wszelkiego użytkowania ubocznego, mogącego prowadzić do pustoszenia, lub niszczenia drzewostanu.

Ustanowione dla lasów ochronnych ograniczenia zakresu użytkowania przez właścicieli nie naruszają praw służebnościowych, zabezpieczonych na rzecz włościan przy ich urządzeniu ziemskiem.

Art. 8. Właściciele lasów ochronnych i wodoochronnych nie mogą być bez ich zgody obciążani wykonywaniem jakichkolwiek czynności leśno-gospodarczych, wymagających wydatków.

Art. 9. W tych wypadkach, gdy połączone z wydatkami pieniężnemi czynności gospodarcze uznane zostaną za niezbędne dla zachowania lasów ochronnych, należących do związków komunalnych, instytucyj, lub osób prywatnych, właściciele zaś takich lasów nie zgodzą się na poniesienie tych wydatków, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych ma prawo nabywania tych lasów na rzecz Państwa według oszacowania, dokonywanego na

zasadzie przepisów o wynagrodzeniu za majątki wywłaszczane na mocy rozporządzenia rządu. Właściciele rzeczonych lasów mają prawo w ciągu lat 10-ciu od czasu nabycia tych lasów na rzecz skarbu odkupić je z powrotem za uiszczeniem tej sumy, za jaką były one nabyte przez Skarb Państwa, z dodaniem kosztów robót w lesie wykonanych i narosłych procentów po 6 od 100 od obu sum.

Art. 10. Wszelkie wydatki, dotyczące sporządzenia planów gospodarczych dla lasów ochronnych i wodoochronnych, ponosi Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 11. W lasach nieuznanych za ochronne, zamiana gruntów z pod lasów na inny rodzaj użytków, dozwolona być może w następujących wypadkach: 1) jeżeli w celu podniesienia kultury majątku przez meljoracje zachodzi udowodniona i nieunikniona konieczność zwiększenia innych użytków gospodarczych kosztem leśnych, 2) jeśli grunt z pod lasu ma być użyty na winnice, lub ogrody owocowe, tudzież dla czasowego użytkowania rolnego, niezbędnego dla naturalnego odnowienia lasu, lub pod warunkiem ręcznego odnowienia lasów na przestrzeniach wyciętych, 3) dla zaokrąglenia granic obrębów leśnych, przeprowadzania dróg i wzniesienia w lasach budowli, 4) przy rozgraniczeniach pomiarowych, 5) przy podziale majątku, o ile trudności podziału nie dałyby się usunąć bez zmniejszenia obszaru leśnego, 6) przy usunięciu szachownicy, 7) przy przedwstępnem zalesieniu innych użytków na takiej przestrzeni, jaka przeznaczona jest do karczunku i gdy drzewostany na powierzchniach nowozalesionych doszły wieku lat 3-ch i przedstawiają zupełną pewność dalszego wzrostu, 8) w częściach lasów, zasadzonych, lub zasianych przed dojściem do wieku lat 20, o ile zamiast nich nie był wykarczowany grunt leśny, 9) jeżeli przestrzeń lasu jest niewielka i ze względu na własności gleby i gatunków, składających drzewostan, jest bez znaczenia dla celów ochrony lasów, 10) przy urządzaniu na gruntach leśnych oddzielnych zagród, lub włościańskich zaścianków.

Przy udzielaniu pozwoleń na zmianę użytkowania leśnego należy przestrzegać, mając na względzie lesistość okolicy, aby karczunek nie prowadził do szkodliwego zmniejszenia przestrzeni lasów.

Art. 12. Właściciel lasu, chcąc w wypadkach, przewidzianych w art. 11, zamienić grunt leśny na inny rodzaj użytków, jeżeli wykonanie takiej zamiany nie było przewidziane w zatwierdzonym planie gospodarczym, obowiązany jest zawiadomić o tem właściwą Komisję Ochrony Lasów z wyłuszczeniem powodów, które go do tego skłaniają.

Jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od dnia wysłania zawiadomienia nie otrzyma od Komisji decyzji, zabraniającej karczunku, karczunek ten uważać należy za dozwolony i właściciel ma prawo przystąpić do jego wykonania.

Art. 13. W lasach nieuznanych za ochronne wzbronione są: 1) takie cięcia pustoszące rosnącego lasu, wskutek których zapas drzewny wyczerpuje się, odnowienie naturalne staje się niemożliwem i wyrąbana przestrzeń zamienia się w pustkowie, 2) pasanie bydła na przestrzeniach wyciętych i w młodnikach poniżej 15 lat wieku, o ile drzewa, stanowiące główną składową część drzewostanu, do tego czasu nie osiągną 10 stóp wysokości.

Art. 14. Za cięcie pustoszące nie może być uważany w żadnym razie taki wyrąb lasu w obrębie nieuznanym za ochronny, który nie narusza

planu gospodarczego, zatwierdzonego w trybie przepisanym. Właścicielom lasów, nieuznanych za ochronne, zezwala się sporządzać plany gospodarstwa dla swoich lasów z zachowaniem przepisów, jakie wydawane będą w tej mierze przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, oraz przedstawiać rzeczone plany Komisjom Ochrony Lasów do zatwierdzenia. Po zatwierdzeniu planu właściciel lasu nie podlega pod względem porządku i przestrzeni użytkowania żadnym innym ograniczeniom, jak tylko tym, które wskazane są w zatwierdzonym planie. Jeżeli w ciągu roku od daty złożenia Komisji Ochrony Lasów plan gospodarczy nie zostanie ani zatwierdzony, ani odrzucony, właściciel lasu ma prawo przystąpić do wykonania zawartych w nim zamierzeń.

Art. 15. Okręgowa Komisja Ochrony Lasów jest obowiązana: 1) w razie uznania wyrębu za pustoszący natychmiast wstrzymać dalszy wyrąb lasu do czasu, którego oznaczenie zależnem będzie od stopnia zniszczenia zapasu drzewnego, jeśli do tego terminu nie będzie zatwierdzony plan gospodarstwa leśnego, lub jeśli w przeciągu roku od daty przedstawienia planu do zatwierdzenia, plan ten nie będzie przez Komisję Ochrony Lasów ani zatwierdzonym. ani uchylonym, 2) zezwalać na jednorazowy wyrąb całego lasu na takich niewielkich przestrzeniach, na których wprowadzenie zrębów rocznych jest utrudnione, pod warunkiem jednak, że naturalne odnowienie lasu na wyrąbanej przestrzeni jest zapewnione, lub, że właściciel zobowiąże się wyrąbaną przestrzeń zasadzić, lub zasiać 3) w razie konieczności otwarcia lasu dla użytkowania pastwiskowego przed właściwym terminem (art. 13), wskazać zasady, według których określony będzie sposób, termin i zakres użytkowania, wyłącznie dla osób uprawnionych z uwzględnieniem warunków odnowienia lasu. Komisję Ochrony Lasów mają prawo wydawania podwładnym sobie organom wykonawczym stałych pełnomocnictw wstrzymywania wszelkich cięć pustoszących natychmiast po ich wykryciu.

Komisje Ochrony Lasów mogą udzielać organom wykonawczym, mającym dozór nad lasami, obciążonemi służebnościami, stałych pełnomocnictw do czasowego wstrzymania w tych lasach, oraz w lasach nieurządzonych według niniejszych przepisów, niedozwolonych przez prawo wyrębów natychmiast po ich wykryciu.

Art. 16. Właściciele lasów w razie wykroczeń przez nich samych, lub przez osoby zarządzające, lub zawiadujące ich lasami, przeciwko przepisom art. 6, 11 i 13, lub w razie uchybień przeciwko prawnie zatwierdzonym planom gospodarczym, obowiązani są odnowić ręcznie przestrzeń lasu, nieprawidłowo wyrąbaną, lub wykarczowaną w terminie przez Komisję Ochrony Lasów wyznaczonym, o ile odnowienie naturalne tej przestrzeni uznane będzie za niemożliwe.

W razie niewykonania przez właścicieli lasów wzmiankowanego wyżej obowiązku w terminie oznaczonym, jak również przy niezadawalniającem wykonaniu odnowienia ręcznego, zalesienie dokonane będzie na rachunek właściciela podług kosztorysu, zatwierdzonego przez Komisję Ochrony Lasów i przez podwładnych jej urzędników.

Art. 17. Obowiązki właścicieli lasów, nie wyłączając obowiązków odnowienia ręcznego, obciążają również osoby zawiadujące, lub zarządzające cudzemi lasami.

Art. 18. Wszystkie lasy, uznane za ochronne, uwolnione zostają od podatków gruntowych państwowych i gminnych. Z tego samego przywileju

korzystają przestrzenie leśne, zajęte przez drzewostany. zaprowadzone na innych użytkach w ciągu lat 30-tu od czasu założenia lasu, jeżeli wzamian tych przestrzeni nie dokonano karczunku.

Lasy uwolnione na zasadzie artykułu niniejszego od podatków gruntowych państwowych i gminnych, wolne są również od podatków gruntowych, oraz opłat ziemskich:

a) na utrzymanie sądów gminnych i
b) na utrzymanie zakładów dobroczynnych, będących pod zarządem Warszawskiej Rady Miejskiej Dobroczynności Publicznej.

Art. 19. Straż leśna w lasash prywatnych za gorliwą i długoletnią służbę, jakoteż za specjalne zasługi podczas spełniania obowiązków, może otrzymywać od Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych listy pochwalne, a także nagrody pieniężne. Wnioski w sprawie tych odznaczeń i nagród czynią Komisje Ochrony Lasów.

Art. 20. Okręgowe Komisje Ochrony Lasów składają w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych wnioski o udzielanie nagród honorowych również zarządom lasów prywatnych, zasługującym na szczególne wyróżnienie.

III. OCHRONA I UŻYTKOWANIE LASÓW, OBCIĄŻONYCH SŁUŻEBNOŚCIAMI WŁOŚCIAŃSKIEMI.

Art. 21. Lasy, obciążone służebnościami włościańskiemi, podlegają przepisom powyższym jedynie co do uznania ich za ochronne i w wypadku stwierdzonej dewastacji. We wszystkich innych wypadkach lasy te, pod względem ich ochrony i użytkowania podlegają specjalnym przepisom artykułów następujących:

Art. 22. Właściciele lasów, obciążonych służebnościami włościańskiemi, jeżeli życzą sobie je rąbać w celu otrzymania dochodów, bądź przez sprzedaż drzewa, bądź też przez użycie go, jako materjału opałowego do fabryk, zakładów, lub w innym celu przemysłowym, mogą z lasu użytkować tylko pod warunkiem wprowadzenia prawidłowego gospodarstwa leśnego, urządzonego na zasadach, objętych przepisami niniejszemi.

At. 23. Właściciele lasów mogą je rąbać na swoje domowe potrzeby bez prowadzenia prawidłowego gospodarstwa leśnego tylko w takich majętnościach, gdzie nie wywołuje to ze strony włościan uzasadnionych skarg na ograniczenia ich w użytkowaniu ze służebności, należnych im na mocy tabel likwidacyjnych, z tem jednak zastrzeżeniem, aby użytkowanie z lasu przez właściciela nie pociągało za sobą zmniejszenia przestrzeni leśnej i nie prowadziło do wyczerpania zapasu drzewnego.

Art. 24. Właściciele lasów, których powierzchnia nie przekracza 90 morgów, lub też takich lasów, których obszar w ogólnej sumie oddzielnych części przenosi 90 morgów, lecz składa się z części o powierzchni mniejszej, z których mają być urządzone oddzielne jednostki gospodarczoleśne, mogą wyrąbywać częściowo te lasy, nie uzyskując zatwierdzenia planu gospodarstwa leśnego, pod tym jednak warunkiem, aby wyrąb ten nie był połączony z krzywdą dla praw włościan do służebności i nie prowadził do wyczerpania zapasu drzewnego, a również nie utrudniał odnowienia lasów na wyrąbanych przestrzeniach. Pasanie inwentarza na wyrąbanych

przestrzeniach jest wzbronione aż do osiągnięcia przez młodniki 15 lat wieku i 10 stóp wysokości.

Art. 25. Właściciele lasów, obciążonych służebnościami włościańskiemi, wchodzących w skład majątków, w których znajduje się zakład przemysłowy, fabryka, lub wogóle jakiekolwiek zakłady, działające za pomocą ognia, mają przedstawić do zatwierdzenia w drodze właściwej plan gospodarstwa leśnego.

Zanim to nastąpi, Okręgowa Komisja Ochrony Lasów może na prośbę właściciela zezwolić na wyrąb lasu, potrzebnego do utrzymania w ruchu zakładów przemysłowych, zwracając przytem uwagę, aby wyrąb ten był zgodny z mającym się zatwierdzić planem gospodarczym.

Art. 26. W majątkach, w których właściciele uzyskali właściwe zaświadczenia, że dozwolony w ich lasach obciążonych służebnościami wyrąb drzewa nie ogranicza prawa włościan co do użytkowania służebności im należnych, wyrąb może być uskuteczniany nadal w dozwolonych rozmiarach.

Art. 27. Urządzenie lasów, obciążonych służebnościami, podług zatwierdzonych na mocy niniejszych przepisów planów gospodarstwa leśnego, nie pozbawia włościan, mających w tych lasach służebności, prawa do wynagrodzenia za ograniczenie ich pod względem korzystania ze służebności, wynikające z samowolnego dokonywania wyrębów, lub innych niewłaściwych działań właścicieli lasów.

Art. 28. W lasach uznanych przez Okręgową Komisję Ochrony Lasów za ochronne, wyrąb drzewa rosnącego z wyjątkiem drzewa, podlegającego wydaniu na zaspokojenie służebności, jest wzbroniony aż do zatwierdzenia planów gospodarstwa leśnego, sporządzonego według obowiązujących przepisów z dn. 31-go grudnia 1875 r.

Art. 29. Na wniosek miejscowego Komisarza Okręgowa Komisja Ochrony Lasów wstrzymuje każdy wyrąb lasu, dokonywany wbrew niniejszym przepisom.

IV. O WARUNKACH, KTÓRE POWINNY BYĆ PRZESTRZEGANE CO DO SŁUŻEBNOŚCI WŁOŚCIAŃSKICH PRZY SPORZĄDZANIU I ZATWIERDZANIU PLANÓW GOSPODARSTWA LEŚNEGO.

Art. 30. Pod prawidłowem gospodarstwem leśnem należy rozumieć każdy przyjęty przez naukę system użytkowania lasów, mający na celu ciągłe zachowanie lasu w takim stanie, ażeby cała jego przestrzeń przedstawiała nieprzerwany ciąg właściwych miejscowości i glebie drzewostanów, podzielonych podług wieku na następujące po sobie zręby, zgodnie z przyjętą koleją rębową i znajdujących się w najkorzystniejszym stanie co do składu i zwarcia. Wybór systemu gospodarstwa leśnego, zgodnego z celami właściciela, prawami włościan do służebności i innemi warunkami miejscowemi, pozostawia się właścicielowi, przy koniecznem zachowaniu warunków, ażeby coroczne użytkowanie z lasu było ograniczone do pewnej części jego ogólnej przestrzeni.

Art. 31. W celu sporządzenia i zatwierdzenia planu gospodarczego, ciążące na lasach służebności powinny być ściśle określone, stosownie do

obowiązujących przepisów. Na żądanie właściciela lasu właściwe władze obowiązane są wydać decyzje, ściśle ustalajace rozmiary służebności, ciążących na tych lasach, określając je w sposób następujący: służebności na reparacje budowli — przez liczbę i wymiar drzew, mających być corocznie lub w pewnych okresach wydawanemi włościanom; służebności na reparacje ogrodzeń — przez liczbę i wymiar kołów i żerdzi, lub też przez ilość wozów chrustu, podlegającego wydaniu; służebności opału—przez coroczną liczbę wozów takiego materjału, jaki jest na ten cel wskazany przez tabelę likwidacyjną, i wreszcie służebności pastwiska — przez rodzaj i liczbę głów inwentarza, który włościanie mają prawo puszczać na pastwisko do lasu, obciążonego tą służebnością.

W tych miejscowościach, w których włościanie biorą należny im opał nie parokonnemi wozami, lecz naręczami, płachtami, ręcznemi wózkami, jednokonnemi małemi wozami i t. p., służebność opału może być określona wszystkiemi temi sposobami pobierania go, lecz z warunkiem określenia jednocześnie ile takich naręczy, płacht, wozów ręcznych, lub wozów jednokonnych i t. p. mieści się w zwyczajnym włościańskim wozie parokonnym.

Art. 32. W lasach, obciążonych służebnością dostarczania drzewa na reparację zabudowań włościańskich, przy sporządzeniu planu gospodarstwa leśnego pod gospodarstwo wysokopienne, powinna być oddzieloną przynajmniej taka część lasu, której cięcia roczne będą w zupełności wystarczały na zaopatrzenie włościan w należące się im drzewo w ilości i rozmiarach, ustanowionych przez tabelę likwidacyjną.

Art. 33. W lasach, obciążonych służebnością opału, zawierającą się w prawie zbierania suszu, gałęzi, wykopywania pni, a także otrzymywania wszelkich innych materjałów zdatnych na opał, jakoteż w lasach, obciążonych służebnościami dostarczania drzewa na reparację ogrodzeń i innych tego rodzaju materjałów, właściciel może wybrać system zaprowadzonego przez niego gospodarstwa, stosownie do celów gospodarczych wysokopienny, niskopienny, połączony, lub inny pod warunkiem, ażeby system gospodarstwa przez niego wybrany nie dążył ani do zmniejszenia, ani do zwiększenia przestrzeni lasu, ani do skrępowania włościan pod względem otrzymywania przez nich należącego się im podług tabel likwidacyjnych materjału na opał, ogrodzenia, lub reparacje. Jeżeli się okaże, że służebność opału albo na reparacje ogrodzeń przyznana została w rozmiarze, przewyższającym naturalny normalny przyrost w lesie tych materjałów, które wyznaczone zostały w tabelach likwidacyjnych i włościanie w rzeczywistości nie wybierają z lasu tej największej oznaczonej w tabelach ich ilości, to okoliczność ta nie może być przeszkodą do zatwierdzenia planu gospodarstwa leśnego, byleby plan był tak sporządzony, ażeby przyrost w lesie tych wyznaczonych przez tabelę materjałów był o ile możności równomierny.

Art. 34. Przy rozpatrywaniu w Okręgowych Komisjach Ochrony Lasów planów gospodarczych dla lasów, w których w liczbie materjałów, wyznaczonych włościanom przez tabele likwidacyjne na opał, znajdują się i gałęzie, należy oznaczyć, jakich rozmiarów gałęzie, jako niezdatne na drewno opałowe, powinny być zostawione na korzyść włościan przy cięciu lasów w kolejnych porębach; podobnież powinien być ustalony termin, w ciągu którego włościanie są obowiązani uprzątnąć, o ile zechcą, pozostawione na ich korzyść gałęzie z poręb wyrąbanych, przed ich zamknięciem w celu odnowienia.

Art. 35. W lasach, obciążonych służebnościami pastwiska, system gospodarstwa powinien być tego rodzaju, ażeby młodniki zamknięte dla pasania bydła, zajmowały nie więcej, nad 1/5 część całego obszaru lasu.

Młodniki winny być tak rozmieszczone, ażeby dostęp do części lasów, wyznaczonych na pastwiska dla bydła był o ile możności dogodny i ażeby w razie potrzeby wyznaczony był przez nie przepęd dla bydła włościańskiego. Zapis w tabelach likwidacyjnych prawa włościan na służebności pastwiska w lasach bez omówienia o wzbronieniu pasania w młodnikach, albo z oznaczeniem ich przestrzeni tylko w przybliżeniu, nie może być przeszkodą do zaprowadzenia prawidłowego gospodarstwa leśnego na podstawie przepisów niniejszych.

Art. 36. Przy sporządzaniu planów gospodarczych dla lasów obciążonych służebnościami, jeżeli w ich liczbie są służebności zbierania ściółki, t. j. igliwia, liści, mchu i t. p., właściciele mają prawo umieszczać w planach gospodarczych zakaz zbierania ściółki nietylko w młodnikach, ale i w porębach, przeznaczonych do wycięcia w ciągu najbliższych lat 10, jako też zakaz zbierania ściołki w tych samych miejscach częściej, jak co 3 lata, przyczem i sami właściciele nie powinni zbierać ściółki w miejscach planem nieobjętych.

Art. 37. W majątkach, w których włościanie różnych wsi korzystają ze służebności oddzielnie w różnych częściach lasu, plany gospodarstwa leśnego powinny być tak sporządzone, ażeby każda część lasu, obciążona oddzielnemi służebnościami, przedstawiała oddzielną jednostkę gospodarczą z niezależną od innych części lasu koleją rębową. Wyjątek od tego prawidła może być dopuszczany w tych tylko razach, w których urządzenie ogólnej kolei rębowej w niczem nie ogranicza włościan pod względem użytkowania ze służebności.

Art. 38. Właściciele lasów, w których włościanom przyznano w tabelach likwidacyjnych przy korzystaniu ze służebności opału, prawo używania siekiery, kulki, albo innego narzędzia, mogą, jeżeli uznają taki sposób użytkowania za szkodliwy dla swoich lasów, a nadzór nad nim dla siebie za niewygodny, przy sporządzaniu planów gospodarczych zamieszczać w nich projekty zamiany materjałów, jakie włościanie mają prawo brać z lasów, drzewem opałowem. Drzewo opałowe powinno być wydzielane włościanom z porębów kolejnych, w stanie wyrobionym, lub na pniu według uznania właściciela. Jeżeli zgoda pomiędzy stronami interesowanemi nie nastąpi co do ilości drzewa opałowego, jaka powinna być wydzielona włościanom wzamian za przyznane im w tabelach likwidacyjnych materjały leśne, za podstawę do obrachowania tej ilości służyć będą następujące dane:

1) parokonny wóz włościański suszu, lub gałęzi, zawiera 20 stóp sześciennych masy drzewnej,
2) sążeń leśny drzewa rąbanego szczelnie ułożonego, czyli 1/4 część sążnia sześciennego, zawiera 62,5 stóp sześciennych masy drzewnej i
3) różnica między palnością drzewa rąbanego, a suszu i gałęzi, wyraża się w stosunku jak 72 : 37.

Po zatwierdzeniu planu właściciel może albo dozwolić włościanom zbieranie opału dawnym sposobem, albo też wydawać im z kolejnego porębu, na zasadzie ustanowionego w planie gospodarczym obliczenia, drzewo opałowe za całą ilość przypadających im materjałów, która nie może być wybrana z kolejnego porębu. Po wydaniu włościanom drzewa z kolejnego

porębu na zaspokojenie należącej im służebności opału właściciel ma prawo wzbronić wjeżdżać, albo wchodzić włościanom po drzewo opałowe do innych części lasu.

Art. 39. Właściciele wielkich obszarów leśnych, na ogólnej przestrzeni których są zabezpieczone tabelami likwidacyjnemi służebności na korzyść włościan, lecz w których włościanie wskutek samego rozmiaru należących im służebności nie mogą z nich korzystać na całej przestrzeni lasu, mogą żądać zatwierdzenia w porządku ustanowionym planów gospodarczych co do takiej części, albo takich części ich lasów, które uznane zostaną przez Okręgową Komisję Ochrony Lasów za zupełnie dostateczne dla zabezpieczenia wszelkich ciążących na ich lasach służebności włościańskich. Po zatwierdzeniu tych planów gospodarstwa leśnego i wniesieniu ich do hipoteki, pozostałą część lasu tego majątku uwalnia się od ciążących na niej dotąd służebności.

V. O SPORZĄDZANIU I ZATWIERDZANIU PLANÓW GOSPODARCZYCH DLA LASÓW, OBCIĄŻONYCH SŁUŻEBNOŚCIAMI.

Art. 40. Właściciel lasów, starający się o zatwierdzenie planu gospodarstwa leśnego, obowiązany jest przedstawić miejscowemu Komisarzowi Ochrony Lasów całkowity projekt urządzenia lasu, sporządzony przez technika leśnego, z niezbędnemi dokumentami i planami. Wszystkie wchodzące w skład projektu urządzenia lasu projekty powinny być podpisane przez właściciela, lub jego pełnomocnika, oraz przez technika, sporządzającego projekt.

Art. 41. Przedstawiony do zatwierdzenia na zasadzie przepisów niniejszych projekt urządzenia lasów powinien być sporządzony podług instrukcji o urządzeniu lasów prywatnych, wydanej w r. 1865 przez Dyrekcję Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego i w protokule urządzenia lasu winien być szczegółowo wyjaśniony sposób zaspokojenia ciążących na lesie służebności włościańskich.

Art. 42. Komisarz Ochrony Lasów, otrzymawszy projekt, obowiązany jest sprawdzić na miejscu, czy przedstawione przez właściciela plany zgodne są z naturą, t. j. czy w rzeczywistości las podlegający urządzeniu obejmuje tę samą przestrzeń i czy znajduje się w niej ten rodzaj drzewa, jakie wykazane zostało na załączonych planach i w rejestrach. W tym celu Komisarz może żądać od właściciela wykonania w swojej obecności przez geometrę sprawdzenia pomiarów, a także obecności technika leśnego, który plan sporządzał, w celu udzielenia potrzebnych objaśnień.

Art. 43. O dokonanem sprawdzeniu przedstawionego gospodarstwa leśnego Komisarz sporządza protokuł w obecności właściciela lasu, albo jego pełnomocnika, wybranych z pomiędzy włościan mających służebnosci na lesie, miejscowego sołtysa, lub świadków, wezwanych na zasadzie właściwych przepisów. Protokuł ten odczytuje Komisarz stronom obecnym, przyczem mogą one prosić o zamieszczenie w protokule uwag przez nie poczynionych, następnie daje do podpisu stronom obecnym i świadkom. W razie odmowy podpisania protokułów przez stronę, Komisarz robi wzmiankę o tem w samym protokule.

Art. 44. Jeżeli okaże się, że plany nie odpowiadają istotnemu stanowi lasu i są sporządzone niedokładnie, Komisarz zwraca je właścicielowi z objaśnieniem znalezionych błędów i przyczyny zwrotu; jeżeli zaś sporządzone przez właściciela plany okażą się zgodnemi z rzeczywistem położeniem lasu, Komisarz przedstawia je Okręgowej Komisji Ochrony Lasów wraz z całym operatem, oraz wypisem tabel likwidacyjnych i wnioskiem, dotyczącym zatwierdzenia planów.

Art. 45. Na posiedzenie Okręgowej Komisji Ochrony Lasów, na którem będzie rozpatrywana sprawa, wzywa się w oznaczonym terminie właściciela lasów, albo jego pełnomocnika, oraz wybranych z pomiędzy włościan, mających na lesie służebności; właściciel, jeżeli zechce, może prosić o dopuszczenie do objaśnień przed Komisję technika leśnego, który plan sporządził.

Art. 46. Okręgowa Komisja Ochrony Lasów po rozpatrzeniu sprawy wydaje swoją decyzję o uznaniu przedstawionego przez właściciela planu gospodarczego za sporządzony zgodnie z przepisami niniejszemi i za ulegający zatwierdzeniu, albo o uznaniu go za sporządzony niezgodnie z przepisami i za nieulegający zatwierdzeniu. W jednym i drugim wypadku Okręgowa Komisja powinna wskazać motywy swojej decyzji.

Art. 47. Decyzje Okręgowej Komisji Ochrony Lasów ogłasza się albo na posiedzeniu stronom obecnym, albo przez miejscowego Komisarza. Jeżeli przedstawiony przez właściciela plan gospodarstwa leśnego będzie uznany za ulegający zatwierdzeniu, Komisja Okręgowa zobowiązuje właściciela, ażeby złożył dla przedstawienia Głównej Komisji Ochrony Lasów trzy egzemplarze planu gospodarstwa leśnego, podpisane przez właściciela lasu, albo jego pełnomocnika i przez technika, który plan sporządzał.

Art. 48. Zażalenia na decyzję Komisji Okręgowej Ochrony Lasów składać należy do Głównej Komisji Ochrony Lasów w terminie trzymiesięcznym od dnia ogłoszenia decyzji.

Zażalenia te winny być składane za pośrednictwem właściwej Komisji Okręgowej, o czem ta ostatnia jest obowiązana oznajmić stronom przy ogłaszaniu swoich decyzyj.

Art. 49. Plany gospodarcze, które uznane będą za ulegające zatwierdzeniu po upływie terminu oznaczonego na zaskarżenie decyzji Komisji Okręgowej co do tego przedmiotu i po złożeniu przez właścicieli ustanowionej w art. 47 niniejszych przepisów liczby egzemplarzy projektu urządzenia lasu, przedstawione będą przez Komisje Okręgowe Komisji Głównej Ochrony Lasów, łącznie z odpisem zapadłych co do nich decyzyj Komisji Okręgowej i złożonemi na nie zażaleniami, albo, z oznajmieniem, że zażalenia w terminie ustanowionym podane nie były.

Art. 50. Główna Komisja Ochrony Lasów, rozpatrzywszy przedstawione plany gospodarstwa leśnego, zatwierdza je, o czem robi na samych planach stosowne nadpisy; następnie jeden z trzech egzemplarzy tych planów przesyła do przechowywanych w archiwum Komisji oryginałów tabel likwidacyjnych co do tych wsi, które użytkują ze służebności w urządzonym lesie, a dwa pozostałe egzemplarze zwraca miejscowej Komisji Okręgowej Ochrony Lasów.

Art. 51. Okręgowa Komisja Ochrony Lasów przesyła jeden egzemplarz zatwierdzonego planu gospodarstwa leśnego miejscowemu urzędowi

administracyjnemu w celu wniesienia go do księgi hipotecznej właściwego majątku, a drugi odsyła miejscowemu Komisarzowi dla wykonania.

Art. 52. Jednocześnie Okręgowa Komisja Ochrony Lasów, w trybie ustanowionym w art. 2800 Postanowień Komitetu Urządz. wydaje decyzję o wniesieniu stosownych dopełniających nadpisów do tabel likwidacyjnych tych wsi, które użytkują ze służebności w lesie urządzonym.

VI. O WYKONANIU ZATWIERDZONYCH PLANÓW GOSPODARSTWA LEŚNEGO I O NADZORZE NAD ŚCISŁEM ICH STOSOWANIEM W LASACH, OBCIĄŻONYCH SŁUŻEBNOŚCIAMI.

Art. 53. Otrzymawszy zatwierdzony plan gospodarstwa leśnego, Komisarz obowiązany jest zawiadomić o tem właściciela lasu i włościan, użytkujących ze służebności w lesie, i zarazem zaproponować właścicielowi wykonanie w naturze wszystkich podziałów lasów, oznaczonych na planie. W razie potrzeby Komisarz wyznacza do tego właściwy termin, biorąc pod uwagę porę roku, przestrzeń lasu i inne miejscowe warunki.

Art. 54. Właściciel lasów, stosownie do planu zatwierdzonego jest obowiązany:

1) widocznie oznaczyć w naturze ogólne granice urządzonego lasu, odgraniczające go od innych lasów i użytków przez usypanie kopców, lub postawienie słupów;
2) podzielenie lasu przy gospodarstwie wysokopiennem na okręgi, a przy niskopiennem na oddziały, zrobić widocznem przez wyrąbanie linij i postawienie na niej słupów;
3) podzielenie tego okręgu, od którego, rozpoczyna się wyrąb, na kolejne poręby uskutecznić za pomocą wyrąbania mniejszych linij i postawienia na nich słupów mniejszego rozmiaru.

O wykonaniu tych robót właściciel zawiadamia Komisarza w celu wprowadzenia planu gospodarstwa leśnego w wykonanie.

Art. 55. Po otrzymaniu zawiadomienia o wykonaniu w lesie wszystkich ustanowionych przez plan podziałów, komisarz naznacza w najbliższych o ile możności terminach wprowadzenie planu w wykonanie i wzywa na miejsce na termin wyznaczony właściciela lasu, albo jego pełnomocnika, włościan mających na lesie służebności, miejscowego wójta gminy z 3-ma postronnymi świadkami z pośród stałych mieszkańców gminy. Przekonawszy się za pomocą osobistego obejrzenia o wykonaniu przez właściciela wymagań art. 54 niniejszych przepisów i objaśniwszy obecnym główniejsze zasady zatwierdzonego planu, Komisarz oznajmia im o wprowadzeniu tegoż planu w wykonanie i sporządza o tem protokuł, który daje do podpisu stronom obecnym, wójtowi gminy i świadkom.

Art. 56. Plan gospodarstwa leśnego ze wszystkiemi należącemi do niego dokumentami komisarz wręcza właścicielowi, zrobiwszy na planie nadpis o czasie wprowadzenia go w wykonanie; włościanom zaś komisarz wydaje kopię zaświadczoną z protokułu urządzenia lasu, a protokuł o wprowadzeniu w wykonanie przedstawia Okręgowej Komisji Ochrony Lasów, która przesyła do Komisji Głównej celem przyłączenia do akt tabeli likwidacyjnej.

Art. 57. Jeżeli do Komisarza dojdzie wiadomość o rąbaniu przez właściciela lasu niezgodnie z zatwierdzonym planem gospodarstwa leśnego, obowiązany jest po należytem zbadaniu postanowić bezzwłocznie decyzję o wstrzymaniu wyrębu. Zaskarżenie tej decyzji do Okręgowej Komisji Ochrony Lasów nie wstrzymuje bezzwłocznego jej wykonania.

Art. 58. W razie jakiej bądź nieprzewidzianej klęski, jako to: pożaru, burzy, albo zepsucia lasu przez szkodliwe owady, która wywoła konieczność odstąpienia czasowego od zatwierdzonego planu gospodarczego, jako to uprzątnięcia uszkodzonego drzewa poza koleją, wyznaczenia kolejnych porębów w innych okręgach i t. p., właściciel lasu może prosić za pośrednictwem miejscowego komisarza o dozwolenie mu zastosowania środków, wymaganych przez wydarzoną klęskę. Komisarz po zbadaniu sprawy na miejscu przedstawia prośbę właściciela Okręgowej Komisji Ochrony Lasów łącznie ze ścisłem opisaniem położenia, do jakiego doprowadzony został las przez klęskę, która go dotknęła.

Art. 59. Okręgowa Komisja Ochrony Lasów, rozpatrzywszy sprawę w trybie wskazanym w art. 45 niniejszych przepisów, postanawia swoją decyzję, określając ściśle, jakie części lasu dozwala się właścicielowi oczyścić od drzewa uszkodzonego, w jakim terminie powinno to być dokonane i jaka wskutek tego powinna nastąpić zmiana w porządku kolejnych zrębów i nakoniec, w jakim rozmiarze i w jaki sposób powinni być wynagrodzeni włościanie za czasowe ograniczenie ich użytkowania ze służebności, jeżeli to ograniczenie nastąpi wskutek dozwolenia właścicielowi cięcia, albo oczyszczenia lasów poza porządkiem, ustanowionym przez plan gospodarczy. Przy postanowieniu swoich decyzyj Komisja powinna mieć na uwadze przedewszystkiem ten cel, ażeby przywrócić w najkrótszym, o ile możności, okresie czasu ustanowiony przez zatwierdzony plan porządek użytkowania z lasu, uszkodzonego przez wydarzoną klęskę. Decyzje Komisji Okręgowej Ochrony Lasów, w sprawach tego rodzaju zapadłe, ulegają zaskarżeniu go Głównej Komisji w terminie trzymiesięcznym od dnia ich ogłoszenia

Art. 60. Po wprowadzeniu zatwierdzonego planu gospodarstwa leśnego w wykonanie właściciel lasu ma prawo dokonywać bez oddzielnego na to upoważnienia wszelkie cięcia lasu w planie wskazane, lecz obowiązany jest bezwarunkowo wskazany w planie porządek użytkowania z lasu zachowywać, w razie bowiem uchybienia przeciwko zatwierdzonemu planowi może być zupełnie pozbawiony prawa wszelkiego cięcia lasu.

Art. 61. Użytkowanie ze strony włościan ze służebności w urządzonym lesie, powinno odbywać się zgodnie z planem gospodarczym i oprócz tego w trybie ustanowionym przez przepisy 2966 art. Postanowień Komitetu Urządz. Na podstawie tychże przepisów rozpatrywane będą mogące nastąpić skargi na naruszenie, albo na nadużycie prawa użytkowania ze służebności w lasach, urządzonych na zasadzie przepisów niniejszych.

Art. 62. Właściciele lasów, uznanych za ochronne, mogą prosić Okręwe Komisje Ochrony Lasów o delegowanie państwowego technika leśnego dla urządzenia lasu ochronnego, oraz sporządzenia planu gospodarstwa leśnego na podstawie niniejszych przepisów. Wydatki na delegowanie technika leśnego ponosi Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, a na urządzenie lasu, oraz sporządzenia planu właściciel lasu.

Art. 63. Właściciele lasów w wypadkach: a) gdy sami, lub ich pełnomocnicy wykroczą bądź przeciwko niniejszym przepisom co do sposobu użytkowania z lasów, bądź też przeciwko planom gospodarstwa leśnego, zatwierdzonego na podstawie tych przepisów, b) gdy sami, lub ich pełnomocnicy przystąpią do wyrąbania lasu na przestrzeniach, uznanych za ochronne, przed zatwierdzeniem planów gospodarstwa leśnego i c) gdy sami lub ich pełnomocnicy przystąpią do wyrębu drzewa w lasach nieochronnych po wzbronieniu wyrębu przez komisarza, bądź też przez Komisję Ochrony Lasów, oraz gdy przystąpią do niedozwolonego karczunku, lub zmiany gruntu leśnego na inny rodzaj użytków, obowiązani będa na mocy decyzji Komisji Ochrony Lasów i w terminie przez nią wskazanym wykonać ręczne odnowienie wykarczowanych, lub nieprawidłowo wyrąbanych przestrzeni. W razie niewykonania przez właściciela lasu tych czynności, a także w razie niedostatecznego odnowienia, Komisja Ochrony Lasów poleca wykonanie zalesienia, podług zatwierdzonego przez siebie kosztorysu, państwowym urzędnikom leśnym na koszt właściciela lasu.

VII. KARY ZA WYKROCZENIA, DOTYCZĄCE LASÓW PRYWATNYCH.

Art. 64. Winny wykroczenia przeciw przepisom obowiązującym o lasach pociągany będzie do odpowiedzialności w trybie, wskazanym przez kodeks karny i niżej wyszczególnione artykuły.

Art. 65. Niezależnie od grzywny i kary, wymierzonej stosownie do rodzaju wykroczenia na podstawie właściwych artykułów Kodeksu Karnego winny samowolnego wyrębu, zabrania, lub uszkodzenia lasu prywatnego obowiązany jest zwrócić na żądanie właściciela przywłaszczone materjały do tego majątku, z którego były zabrane.

Art. 66. Urzędnik leśny, osoba zawiadująca, lub zarządzająca lasami prywatnemi oraz gajowi, winni uszkodzenia, zniszczenia, przywłaszczenia, lub roztrwonienia materjałów drzewnych z powierzonych im lasów, tudzież wszelkich przestępstw, dokonywanych przy pełnieniu ochrony lasów prywatnych, podlegają odpowiedzialności na zasadzie art. 547, 574, 577 Kodeksu Karnego.

Art. 67. Właściciel lasu, lub osoby upoważnione przez niego do rozporządzenia lasem, winni zabronionego cięcia lasu rosnącego, lub karczowania pni i korzeni, zamiany gruntu leśnego na inny rodzaj użytku, pasania bydła w lesie, zbierania ściółki, lub innego użytkowania ubocznego, ulegną karze, przepisanej w art. 255, 256 i 257 Kodeksu Karnego. Winny powyżej wymienionego wykroczenia spełnionego bez zgody właściciela, lub osoby, upoważnionej przez niego do rozporządzenia lasem, ulegnie karze przepisanej w art. 258 Kodeksu Karnego.

Art. 68. Grzywny, ściągnięte na mocy art. 255–258 Kodeksu Karnego, tudzież sumy pieniężne, uzyskane ze sprzedaży skonfiskowanych materjałów leśnych, mają stanowić fundusz specjalny. Z tego źródła na zasadzie decyzji Ministerstwa czerpane mają być środki na potrzeby gospodarstwa leśnego w lasach komunalnych i prywatnych, a mianowicie: 1) na sporządzenie planów urządzenia lasów ochronnych, 2) na wykonanie w tych lasach takich czynności leśno - gospodarczych, które dla zachowania lasów są

niezbędne, a na koszt właściciela nie mogą być uskutecznione, 3) na opłacenie do czasu zwrotu przez właściciela robót leśnych, które właściciel zobowiązał się przy zatwierdzeniu planu, wykonać na koszt własny — albo na ręczne odnowienie nieprawidłowo wyrąbanych, lub wykarczowanych przestrzeni, w razie uchylenia się właściciela od wykonania rzeczonego obowiązku, 4) na urządzenie szkółek drzewnych i łuszczarni nasion w celu dostarczenia właścicielom sadzonek i nasion i 5) na nagrody pieniężne dla gajowych w lasach komunalnych i prywatnych.

Art. 69. W sprawach o przestępstwa, przewidziane w art. 624—630, 633, 634 Kodeksu Karnego oskarżony ma prawo, przed wydaniem wyroku, umorzyć dochodzenie przez wpłacenie przypadającej na korzyść właściciela grzywny i zwrot drzewa, lub pokrycie jego wartości. Rzeczone prawo polubownego załatwienia sprawy przysługuje oskarżonemu w razie spełnienia przestępstwa wówczas, kiedy z mocy samego prawa podlegać ma wyłącznie karze pieniężnej na rzecz właściciela, ponadto obowiązany jest zwrócić właścicielowi samowolnie wyrąbane i zabrane drzewo, lub opłacić jego wartość.

VIII. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH O SAMOWOLNE UŻYTKOWANIE CUDZEGO LASU.

Art. 70. W razie samowolnego wyrębu, podpalenia i wogóle wszelkiego zniszczenia, lub uszkodzenia lasu prywatnego, gajowy zajmuje na miejscu przestępstwa bydło, narzędzia, lub rzeczy obwinionego i tego samego dnia, lub następnego, oddaje je w obecności oskarżonego do kancelarji majątku, właścicielowi, lub jego administratorowi, którzy obowiązani są w ciągu doby, wezwawszy sołtysa i dwóch świadków, zbadać winnego, czy przyznaje się on do spełnienia wykroczenia leśnego, poczem zwolnić go niezwłocznie. W razie nieobecności właściciela, jeżeli majątek nie posiada kancelarji, ani administratora może przeprowadzić dochodzenie sam gajowy w obecności wymienionych wyżej osób.

Art. 71. Jeżeli sprawa nie została ukończona przez opłacenie kary w trybie wskazanym w art. 69 i jeżeli oskarżony nie był zatrzymany na miejscu wykroczenia, właściciel lasu, osoba przez niego upoważniona, lub gajowy zawiadamiają o spełnionem przestępstwie Sąd Pokoju, lub Sędziego Śledczego według kompetencji.

Art. 72. W razie ukrycia się winnego po spełnionem wykroczeniu służba leśna, przy poszukiwaniu sprawcy, ma prawo żądać współdziałania policji.

Art. 73. W protokule przesyłanym władzom sądowym wyszczególnia się 1) czas i miejsce sporządzenia protokułu, 2) kto, gdzie i kiedy wykrył przewinienie, 3) na czem ono polega, jakiej wartości wyrządzono szkodę i przypadającą należność według prawa do ściągnięcia, 4) imię, nazwisko, stan i miejsce zamieszkania oskarżonego, o ile ustalenie tych danych jest możliwe, 5) ilość i jakość zatrzymanych, lub odebranych materjałów leśnych i 6) świadkowie, o ile wykroczenie spełnione było przy świadkach.

Art. 74. Rzeczony protokuł spisuje się w obecności sołtysa i biegłych w liczbie conajmniej dwóch, oraz, o ile to możliwe, w obecności oskarżo-

nego, poczem protokuł odczytuje się wszystkim obecnym. Protokuł podpisują: gajowy, który wykrył przewinienie, sołtys, obecni przy sporządzeniu protokułu świadkowie wykroczenia, biegli, oraz, o ile to możliwe, właściciel lasu, lub jego administrator. Za niepiśmiennych podpisują osoby przez nich do tego upoważnione.

Art. 75. W celu stwierdzenia wykroczenia, ustalenia wysokości szkody, oraz sporządzenia protokułu, właściciel lasu, administrator, lub gajowy ma prawo niezwłocznie po wykryciu przewinienia wezwać do przybycia na miejsce spełnionego wykroczenia najbliższego sołtysa z biegłymi.

Art. 76. Uwagi i sprzeciwy, poczynione przy sporządzaniu protokułu przez obwinionego, biegłych, albo świadków, mają być wciągane do protokułu.

Art. 77. Wysokość szkody określa się w protokule na podstawie specjalnej taksy materjałów leśnych, ustanawianej na przeciąg trzech lat przez Okręgową Komisję Ochrony Lasów. Taksę ogłasza się w organie urzędowym. Taksa podaje wartość materjałów leśnych nie w stanie wyrobionym, lecz podług cen drzewa na pniu w lesie.

IX. O WSZCZYNANIU SPRAW, DOTYCZĄCYCH WYKROCZEŃ PRZECIW PRZEPISOM O OCHRONIE LASÓW.

Art. 78. Wszczynanie spraw, dotyczących wykroczeń przeciw przepisom o ochronie lasów, stanowi obowiązek organów wykonawczych, upoważnionych do tego przez Okręgową Komisję Ochrony Lasów. Termin do wszczynania spraw o zabronione cięcie i karczowanie lasu ustanawia się roczny, a o zabronione użytkowanie uboczne — sześciomiesięczny od czasu spełnienia wykroczenia.

Art. 79. Sekwestr i sprzedaż drzewa wyrąbanego niezgodnie z przepisami o ochronie lasów dokonywa się na zasadach następujących:

1) Materjały leśne, niewywiezione z lasu przy ujawnieniu wykroczenia, podlegają sekwestrowi i mogą być oddane pod dozór właścicielowi, lub administratorowi lasu. Jeżeli osoby te nie wyraziły zgody na przyjęcie pod dozór zasekwestrowanych materjałów leśnych, lub jeżeli zostały one z lasu wywiezione, wówczas materjały te aż do uzyskania wyroku sądowego winny być oddane pod dozór najbliższej władzy policyjnej, która może na własną odpowiedzialność oddać je na przechowanie osobom prywatnym, lub nająć stróża za umówione wynagrodzenie.
2) Właściciel, lub administrator lasu może żądać zniesienia sekwestru po zabezpieczeniu w gotówce, lub w materjałach należności, przypadającej do ściągnięcia odpowiednio do oznaczonej w protokule wartości zasekwestrowanego drzewa i
3) Jeżeli właściciel, lub administrator lasu nie zechce przyjąć pod swój dozór zasekwestrowanego drzewa i nie zabezpieczy opłaty, a jeżeli przytem ochrona tego drzewa ze strony policji okaże się niemożliwą, właścicielowi lub jego administratorowi zezwala się sprzedać rzeczone drzewo pod kontrolą Okręgowej Komisji Ochrony

Lasów, która ma prawo zatrzymać drzewo dla siebie po cenie, jaka została za nie zaofiarowaną.

W razie, jeżeli właściciel, lub administrator lasu nie zechce zająć się sprzedażą zasekwestrowanego drzewa, Komisja Ochrony Lasów ma prawo zarządzić sprzedaż tego drzewa. Pieniądze, uzyskane ze sprzedaży zasekwestrowanego drzewa, winny być wniesione do depozytu Okręgowej Komisji Ochrony Lasów i pozostać tam aż do uzyskania wyroku sądowego.

Warszawa, dn. 30 czerwca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki

Szef Sekcji:
J. Miklaszewski

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych. № 6326

Nr porządkowy..........

Załącznik do Instrukcji służbowej dla leśniczych i podleśniczych lasów państwowych (Art. 59).

ZASWIADCZENIE

o udzieleniu urlopu.

Nadleśnictwo	Imię i nazwisko	Urlopu udzielono		Uwagi
		od	do	

....................dnia.. 19........ r.